

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE

Utgitt av NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENSDAL

Redaksjonens adr.: Postboks 46, Høvik

NR. 4

APRIL 1950

9. ÅRG.

Utstillingen i London.

Verdens filatelist nr. 1 — H. M. George VI.

Om noen dager åpnes i London den store internasjonale frimerkeutstilling i anledning av det første frimerkes 110-års-jubileum. En kan si det er en forsinket 100-års-utstilling, for det var meningen at en slik utstilling skulle ha vært åpnet den 10. mai 1940, men en får jo si det kom visse hindringer i veien dengang. Det er etter min mening meget som taler for at utstillingen i London vil bli den siste store *klassiske* utstilling — det er jo noen som mener at alle merker som

er utkommet etter 1910 er «nyheter» — en oppfatning som ikke kan forsvares lenger.

Fra Norge vil følgende samlere delta:

Arnstein Berntsen, Oslo: Norge ubrukt.
Reinert Engeby, Bergen: Norge, spesielt Centraltrykkeriets og Knudsens utgaver.

Eugen Hanssen, Tønsberg: Falkland Islands.

C. M. Henriksen, Oslo: Spesialstudie over 4 skill 1863.

Sigurd Pedersen, Bergen: Eire.

A. Schytte-Ødegård, Tromsø: Spesialstudie over Centraltrykkeriets og Knudsens utgaver.

På utstillingen vil i alt delta 348 utstillere, hvorav 143 ikke tidligere har deltatt i en internasjonal utstilling. Deltagertallet fordeler seg med

188 fra Storbritannia,
16 fra Det britiske imperium,

76 fra Europa,
68 fra resten av verden.

I 918 rammer vil i alt bli utstilt 17 693 albumblad.

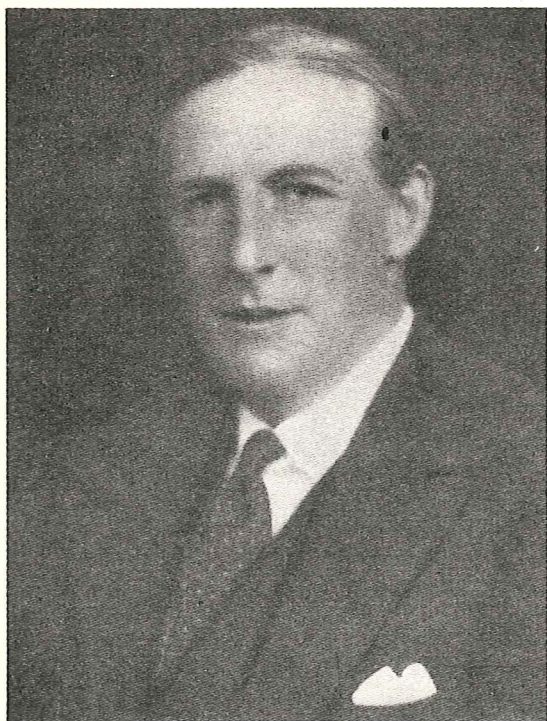
Den engelske konge deltar også med et utvalg fra de kongelige samlinger, nemlig med 48 blad fra Georg den Fjertes samlinger, hvert inneholdende sjeldenheter fra de 48 kolonier som først utsendte frimerker, fra Mauritius i 1847 til Labuan i 1873. 48 blad fra sine egne samlinger, omfattende britiske besiddelser som ikke er representert i utvalget fra Georg den Fjerte. 20 blad med merker fra Storbritannia fra 1839 til 1949, utvalgt fra begge kongers samlinger. I dette enestående eksponat vil en bl. a. finne det første frimerke som ble benyttet i det britiske imperium: Lady McLeod merket, utstedt den 24. april 1847 av David Bryce, eier av s/s «Lady McLeod». Merkene ble solgt for 5 cents stykket og dekket portoen for brev som ble sendt med hans skip mellom Port of Spain og San Fernando på Trinidad. Videre vil bli utstilt et eksemplar av Mauritius 2 d. blå ubrukt «Post-Office» og en 5-blokk ubrukt av 2 d. «Post Paid», hvorav det ene merke har platefeilen «Penoe» i stedet for «Pence». Av moderne merker finnes en 4-blokk av £ 1 merket fra 1948 fra St. Vincent, i svart. Hele opplaget var trykt i denne farge, men merkene forsvant under forsendelsen fra trykkeriet til kolonien, og det ble senere trykt et nytt opplag i fiolett farge. Den utstilte blokk er den ene av to kjente.

The Royal Philatelic Society vil også utstille utdrag av sine samlinger og har valgt Nevis, Nyasaland Protectorate og Natal.

Et av de mest interessante eksponater tror jeg det engelske postverks vil bli. For første gang vil det nemlig bli utstilt deler fra dettes samlinger av frimerker. I motsetning til mange andre steder, ble der i England allerede på et tidlig tidspunkt tatt vare på de merker som man mottok fra forskjellige lands postverk, og det er en del av disse sjeldne skatter som de besøkende på utstillingen i London nå får anledning til å beskue.

Fra alle verdens kanter vil filatelister i disse dager strømme til utstillingen i London. Nye kunnskaper vil erverves, nye bekjenskaper gjøres og nye vennskapsbånd knyttes. Filatelia Unit.

Ledende engelske filatelist.

Sir John Wilson, president i The Royal Philatelic Society, formann for utstillingskomiteen.

H. R. Holmes, redaktør av «The London Philatelist», medlem av ekspertkomiteen i R. P. S. L.

E. W. Mann, tidligere president i The Royal Philatelic Society, London.

H. C. V. Adams, honorær sekretær i «The Royal Philatelic Society. Ekspert på Englands frimerker.

Studiesirkler

av DR. William Byam, O.B.E.

For 12 år siden, i juni 1938, holdt jeg et foredrag — Om studiesirkler — på den engelske filatelistkongressen i Cambridge. Det var et godt kongress-foredrag, idet det holdt tilhørerne våkne og forårsaket en livlig diskusjon, til dels atskillig skarp. Mitt kjennskap til emnet, sa jeg, skrev seg hovedsakelig fra virksomheten i den Egypt-studieringen som jeg hadde stiftet bare 3 år i forveien. Eldre studiesirkler ble etterpå omtalt av flere. Først beskrev min gamle venn Rose Titford de sirkler som ganske tidlig var dannet blant medlemmene av The Royal Philatelic Society of London, og som hver for seg tok for seg et enkelt lands frimerker. Jamaica-rikingens far, L. C. C. Nicholson, gjorde krav på at man skulle regne 1932 som fødselsåret for hans gruppe. Han belærte oss videre om at årlige sammenkomster var tilstrekkelig for en studiesirkel. J. B. Seymour understreket det faktum at det hadde vært en «Line Engraved Circle» før Jamaica-studieringens tid. Senere hørte jeg at Manchester Filatelistforening hadde studieringer allerede i 90-årene. En del av tiden på hvert møte ble viet studiet av frimerker fra ett bestemt land, når hele foreningen hadde sine sammenkomster. Det er verd å legge merke til at Russland-studiesirkelen i forbindelse med kongressen var representert for første gang i 1938, ved W. H. H. Huddy.

Når jeg nå leser igjennom mitt forsøk på å definere en studie-sirkel, finner jeg at mitt syn på spørsmålet har endret seg så lite i de forløpne år at jeg våger å gjenta det jeg skrev i 1938. «Jeg ser det slik at en studie-sirkel er en gruppe filatelist, som holdes sammen av en felles interesse; de ønsker å studere de frimerkene de samler på; de anerkjenner ingen rangsorden i kraft av alder innen kretsen ettersom en sirkel hverken har topp eller bunn, ender eller sider. Men som enhver annen sirkel må den ha et sentrum: et medlem som fungerer som formann, og på dennes egenskaper som leder og hans evne til å spre interesse og begistring, vil meget av studieringens resultat avhenge. En slik leder behøver ikke alltid å være

Dr. William Byam, O.B.E.

midtpunktet i gruppen, han bør betro sine funksjoner til ethvert medlem av periferien når anledningen er der.» — Den «felles interesse» kan være så mangt: frimerkene fra ett enkelt land eller en gruppe av land som er knyttet sammen av politiske eller geografiske årsaker; den kan være frimerkenes framstillingsmåter eller bruken av dem. Posthistorisk foreningsstudiering var ansvarlig for innsamlingen av det stoffet som muliggjorde «The Overland Mail», den storartede boken som Sidebottom var fadder til. Vi kan videre se studieringer som vier seg til studiet av en enkelt trykningsmåte, som. f. eks. dyptrykk; de kan bli disipler av John Easton ved å ofre seg for visse kunstnere, gravørers eller trykkes verker; de kan ta for seg papirets framstilling eller endog perforeringsmaskinen. Noe av charmen ved vår hobby er at den har så *mange* måter å være tiltrekkende på.

De som har en «felles interesse» kan være spredt vidt omkring, og allikevel kan en studiesirkel binde dem sammen. Under diskusjonen i Cambridge kom mange inn på dette faktum, og når så mange sirkler har hatt en kortvarig levetid, skyldes det manglende erkjennelse av nettopp dette. Dette appellerer ganske spesielt til sirkler som arbeider med et bestemt lands frimerker og post. Det må være klart at samlere som bor i vedkommende land, vil ha adgang til informasjonskilder som ikke eksisterer andre steder: de offentlige arkiver, nasjonale bibliotek og museer, som kanskje har slike ting som originalplaten eller stemplet som merkene skriver seg fra. Vi i Egypt-studeringen har fått den beste hjelpen fra medlemmene som bor i Nil-dalen. Stimulert og styrket av våre forespørsler og vink har de ikke bare oppdaget ting av den største betydning, men også bygget opp et av de mest blomstrende filatelistisamfunn en kan finne noe sted. Våre medlemmer i Sambandsstatene har vist seg å være like dyktige granskere, og de opprettholder sitt lands beste tradisjoner. Vår sirkel ville bli umåtelig meget fattigere uten medlemmene i Egypt og Amerika. Språklige ulikheter har gjort enkelte samlere i dette landet tvilende når det gjelder å etablere forbindelser med samlere utenlands, men det burde ikke være slik, for filateliens sjargong er ikke forskjellig på et annet språk, og av de alvorlige granskerne som fins overalt, er det bare få som ikke har noe kjennskap til enten engelsk, fransk eller tysk.

Behovet for en organisasjon som en studiering har sin opprinnelse i de vanskelighetene som møter den som vil være generalsamler. Bare få av oss har numstunder tid eller penger nok til å lage en generalsamling som vil tilfredsstille en filatelist av den granskende typen. Spesialisering er derfor blitt den naturlige utvikling og alternativet til å gi opp, men uheldigvis har spesialisering ført til en innsnevring av interessene. Vi kjenner alle til hvordan svært spesialiserte framstillinger blir møtt med liten begeistring i vanlige klubber. Taktfulle sekretærer bruker mye tid på å tenke ut hvordan han skal avslå slikt uten å virke støtende; bare andre spesialister på det samme feltet forstår å vurdere finheten i det som framføres; problemer som legges fram, forblir ubesvart; granskeren finner

ut at for å gjøre sin framstilling tiltrekende, må han redusere den til det enklest mulige. Han fortsetter sin søken uten hjelp og uten den opplysende kritikk som er så viktig for framskrittet. Uten den korrigerende innflytelse fra sine venner degenererer ofte spesialisten og blir en materiell-opphoper, slik at han godt kan beskrives som «mannen som samler mer og mer om mindre og mindre». Jeg antar at studiesirkelen er den motgiften som spesialisten trenger.

Meget rutinearbeid uten større interesse for det enkelte medlem er nødvendig for sirkelens trivsel, og for utførelsen av det er en eksekutivkomité nødvendig. Denne bør bestå av sekretæren, som også kan være kasserer, protokollføreren for den filatelistiske protokoll, sirkelens leder og muligens en deputert. De forskjellige plikter framgår klart nok av titlene, men kanskje bør protokollførerens funksjoner forklares nærmere. All korrespondanse som angår filatelistiske detaljer, hører inn under ham, slik at observasjoner, kommentarer og spørsmål kan bli tilbørlig nedskrevet, ordnet og behandlet. Konklusjoner som medlemmene kommer fram til på møtene, må også noteres av ham. Rapporter som skal publiseres, går om ham som utgiver, og han er ansvarlig for at alle de fakta som angår saken, og som er akseptert av sirkelen, kommer med i disse rapportene. Han må også passe på at unødige gjentakelser unngås i de forskjellige rapporter. Når man er blitt enige om at alle publikasjoner skjer på vegne av klubben som et hele, blir det nødvendig for hvert enkelt medlem å se hver rapport før den går i trykken, slik at enhver kan ha anledning til å komme med sine forslag om tilføyelser eller forandringer i det som er blitt skrevet. Ethvert medlem som ønsker det, kan skrive sine forslag på et eget ark og feste det til rapporten, slik at det medlem som er blitt betrodd saken, kan få tenke over det. Sirkuleringen av disse utkastene til rapport, og innsamling av forslag hører med til protokollførerens plikter. Føring av medlemsfortegnelse og møtereferater, forbedelse og utsending av dagsorden, sammenkalling til møter, samling av subskripsjoner, pengeaffærene, korrespondanse og saker av alminnelig natur — er alt sammen ting som hører inn under sekretær/kasserer-stillingen.

Under diskusjonen i Cambridge ble det

foreslått at eksekutivkomiteen skulle velges hvert år og at i det minste lederen burde skiftes så ofte. En slik fremgangsmåte setter kontinuiteten i fare, og da en sirkel — hvis den skal kunne oppnå filatelistiske resultater som er verd å nevne — må fortsette sitt arbeid en årrekke, vil en slik forskyvning av rytmen nesten sikkert føre til fiasko.

Hele studiesirkelen kan godt møte bare én gang i kvartalet, slik at det intensive arbeid kan bli fortsatt av mindre grupper i mellomtiden. Hver av disse grupper bør påta seg undersøkelsen av ett enkelt felt og komme med sine rapporter om framskrittene, på kvartalsmøtene. En gruppe har sin egen leder. Han er på et møte for hele sirkelen blitt tildelt ansvaret for et studiefelt, og han treffer sine egne bestemmelser med hensyn til tid og sted for gruppens møter. Korresponderende medlemmer som bor utenlands, sender skriftlige rapporter om de studier de er blitt betrodd, slik at framskrittene kan bli protokollert på kvartalsmøtene. Denne korrespondansen foregår ved protokollføringen.

Ved begynnelsen av hvert år bør en komplett liste over studier som alt er i gang eller som skal påbegynnes, forelegges alle sirkelens medlemmer. Denne listen settes opp av eksekutivkomiteen, som retter seg etter forslag som kommer fram på møtene eller som kommer skriftlig. Framgangsmåten blir slik: når man skal begynne på et nytt emne som skal undersøkes, får medlemmene melding om det i dagsordenen, og de blir anmodet om å ta med eller sende inn fra sine samlinger alt materiell som har tilknytning til emnet. Dette materialet blir omhyggelig undersøkt av medlemmene på møtet, mens protokollføreren noterer alt som kan tenkes å ha betydning for løsningen av problemet. Ofte er materialet så rikt og viktig at det kreves både ett og kanskje flere møter til, men til slutt bør protokollføreren med assistanse av lederen sette opp et sammendrag av det man har funnet ut. En som er villig til det, blir så tatt ut til å ta seg av det videre studium og fungere som leder for gruppen som skal arbeide videre med saken ved å søke flere opplysninger fra alle de kilder som man måtte ha kjennskap til. Når tiden så er inne, setter man opp et utkast til en rapport over det som er oppdaget, og gjennom protokollføreren blir rappor-

ten forelagt sirkelen. Hvordan denne rapporten sirkulerer, er alt omtalt. Enhver studiering vil formodentlig velge sin egen måte når det gjelder å publisere sine funn, men det er klart: lange og høyst spesielle artikler om frimerker fra ett eneste land passer ikke for mange tidsskrifter, og artikkelseriene som finnes i mange tidsskrifter i våre dager, blir oftere hoppet over enn lest. Det ideelle ville naturligvis vært at hver studiesirkel publiserte sine oppdagelser i sitt eget tidsskrift. Utenom dette burde et slikt tidsskrift inneholde: 1) beslutninger som er fattet på møtene, 2) kort omtale av demonstrasjoner og av interessant materiell som sirkelen har sett på, 3) spørsmål fra de enkelte medlemmer som ikke kan løses på møtene, og endelig 4) supplerende opplysninger til rapporter som alt er publisert, av en slik art at de ikke krever en mere formell interimrapport. Men la oss ikke glemme at en studiering først og fremst er stiftet for medlemmenes fornøyeses skyld og ikke på grunn av rapportenes verdi: det er ikke sikkert de noen gang blir publisert, selv om man burde bestrebe seg for å få lagt dem fram for en så stor del av den filatelistiske verden som mulig, i det håp at resultatet av sirkelens arbeid ville øke gleden for andre, både nå og i framtiden.

Av alt dette vil man forstå at de møtene under kongressen som bærer titelen «Studie-sirkel» ikke stemmer med min definisjon av tingen, og etter min oppfatning ville det være riktigere å betegne dem som «Diskusjons-grupper». De forøker i høy grad underholdningen ved en kongress og fremmer uten tvil godt kameratskap. Vi må også håpe at de øker vårt kjennskap til filatelien. Måtte de bli fortsatt og støttet lenge!

Nye frimerker.

I anledning av Oslo bys 900 års jubileum vil Postverket utgi 3 minnefrimerker i verdien 15, 25 og 45 øre. Frimerkenes motiv vil være det samme som på jubileets reklameplakat: Harald Hård-rådes hode med en silhuet av Oslo rådhus. Det vil ikke bli anledning til 1ste dags avstempling.

Centraltrykkeriets utgaver 1886—1895.

(Forts. fra nr. 3/50.)

25 øre fiolett i nyanser

ble trykt samtidig med 10 øre merkene og levert fra trykkeriet 23. desember 1885. Opplaget 993 400 ble ved finsorteringen 16. febr. 1886 redusert til 948 400. Disse ble utlevert til frimerkeforvalteren 24. mai 1886, men ble ikke satt i sirkulasjon før 1888.

I «Norges Frimerker 1855—1924» gir Justus Anderssen en fremstilling av tilvirkningen av de to trykkplatene à 100 stempler (dobbeltplaten). Han viser her 10-blokkfelling for det ene og 4-blokkfelling for det andre arket.

Som det fremgår av mitt fellingsdiagram (fig. 2) er det blitt felt 8 løse fellinger fra 2nen-originalen. I disse ble så gravert inn det vesle verdisiffer, så en får 8 forskjellige graveringstyper. Justus Anderssen kalte dem type 1, 2, 3, 4, og A, B, C, D, mens Norges-katalogen kaller dem type 1—8. Jeg vil i det etterfølgende bruke en noe endret betegnelse så vel på graveringstypene (som óg får fellingsstype anført) som på fellingsblokkene (som får bokstaver i stedet for romertall). Jeg vil likedan nytte betegnelsen *høyre plate* for 10-blokkplaten og *venstre plate* for 4-blokkplaten. Det er ikke vanskelig å dømme om høyre eller venstre ark her, idet høyre ark har en 8-strålet stjernelokking i nedre høyre hjørne, mens venstre ark har en liknende lokking i nedre venstre hjørne. Denne «merking» av arkene ble brukt gjennom hele 10-årsperioden med levering fra Centraltrykkeriet.

Høyre plate.

Som diagrammet (fig. 2) viser har en ved fellingingen av 10-blokkene «lånt» en enkelt felling fra 4-blokk-fellingingen. Dette skulle tyde på (som for 10-øren) at 4-blokk-fellingingen er det første forsøk som er gjort.

Graveringstypene 1, 2, 3, 4, og 8 (D) (fig. 11) er blitt felt videre:

Type 1 i alt 7 ganger

»	2	»	7	»
»	3	»	7	»
»	4	»	8	»
»	8	»	1	»

= 30 (sekundære fellinger).

Disse 30 fellinger, sekundære fellings-typer, ble satt opp i 3 blokker à 10 (se skjema, fig. 12) og ved videre felling over 10-blokkene:

Blokk A i alt 3 ganger

»	B	»	4	»
»	C	»	3	»

fikk en 10 (tertiære) 10-blokk-fellinger (= 100 stempler), som ble satt sammen i følgende orden:

A	A
B	B
C	B
B	A
C	C

25 øre. Fellingsblokkene i høyre ark.

Typene 1, 2, 3, 4 og 8 s — fellingsstyper.

Blokk A.
(I)

$\frac{1}{5}$	$\frac{2}{6}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{7}$	$\frac{4}{8}$
$\frac{4}{4}$	$\frac{2}{5}$	$\frac{3}{6}$	$\frac{4}{6}$	$\frac{3}{4}$

Blokk B.
(II)

$\frac{4}{1}$	$\frac{8}{5}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{2}{7}$
$\frac{4}{3}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{7}$	$\frac{1}{4}$

Blokk C.
(III)

$\frac{3}{3}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{1}{7}$	$\frac{3}{5}$
$\frac{1}{2}$	$\frac{4}{5}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{1}$

Fig. 12.

Dermed var høyre plate ferdigsatt.

Til venstre plate ble det brukt 3 stk. 4-blokker som fellingsenhet, etterat de løse fellingsene med graveringstypene 5, 6, 7 og 8 (fig. 13) var avformet 3 ganger hver. En fikk derved 12 galvanoer som ble satt sammen til 4-blokker og med graveringstypene i følgende orden:

Blokk D	<table><tr><td>8</td><td>6</td></tr><tr><td>7</td><td>5</td></tr></table>	8	6	7	5	blokk E	<table><tr><td>5</td><td>6</td></tr><tr><td>8</td><td>7</td></tr></table>	5	6	8	7
8	6										
7	5										
5	6										
8	7										
og blokk F	<table><tr><td>5</td><td>7</td></tr><tr><td>8</td><td>6</td></tr></table>	5	7	8	6						
5	7										
8	6										

Videre felling over disse,

blokk D 6 ganger
» E 9 »
» F 10 »

ga 25 4-blokker som ble fordelt i platen etter følgende skjema:

D	D	E	E	F
F	D	D	D	E
E	D	F	F	F
E	E	F	F	E
E	F	F	F	E

Når en skal bestemme de 8 graverings-typene, vil en finne at typene 1—4 (i høy-

re ark) er karakteristiske derved at der er større avstand mellom 2-tall og 5-tall enn i type 5—8, hvor tallene står nær hverandre.

Graveringstype 1 (fig. 11).

Det vesle 25-tall er spinkelt og har rettstående tallsifrer. 5-tallet har lang hale og liten fane. Punktet er svakt og kan mangle helt, det står nær og litt høyere enn foten av M.

Fellingstyper:

P (Primære). Ingen særskilte.

S (Sekundære).

1. Foten på det store 2-tall tykner til og skrår nedover i underkant, liten klump nede på bøylen i 5-tallet.
2. Fargeflekk mellom ytterrammen over N i NORGE.
3. Fargeflekk i kroken på det vesle 2-tall og fargeflekk mellom rammene ved n. v. hjul.
4. Hakk bakerst i foten på det store 2-tall.
5. Stort spisst hjørne nede til venstre.
6. Nedre ramme tynner litt av ved venstre hjørne. Ø. h. hjørne uten «klump».
7. Som for S 6 rent ø. h. hjørne, ellers uten særskilte sekundære feil.

Graveringstype 2 (fig. 11).

Det vesle 25-tall likner type 1, men 2-tallet har lenger fot og 5-tallet heller litt forover. Også her er punktet svakt og kan mangle helt, det står i høyde med foten av M.

Fellingstyper:

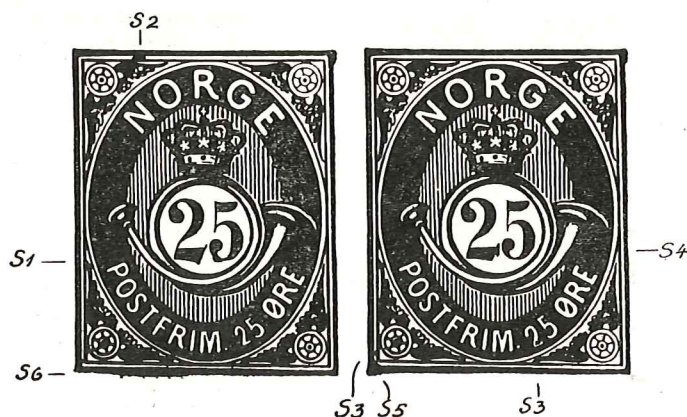
P (Primære).

Øvre høyre hjørne er forholdsvis stort og spisst.

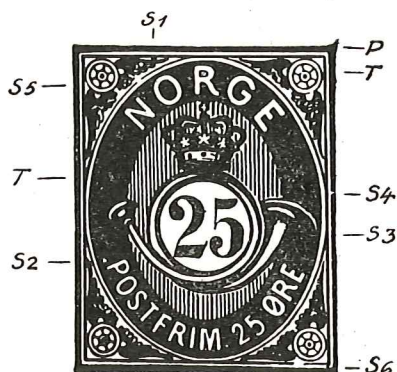
S (Sekundære).

1. Fargeflekk på vingspissen over N i NORGE.
2. Hvitt punkt foran POST.
3. Bøylen på det store 5-tall er litt flatklemt bakpå.
4. Brudd omtrent midt på høyre ytterramme.
5. Brudd på ovalinjen over N i NORGE.
6. Fargeprikk mellom rammene i n. h. hjørne.
7. Uten særskilte fellingsfeil.

Type 1.

Type 2.

Type 3.

Type 4.

Fig. 11.

T (Tertiære).

På en S 6-variant (nr. 2 i arket) fins hvit flekk i ovalbåndet over tuten, likedan har dette merket fargeprikk utvendig på ytterrammen ved ø. h. hjul, og nedre venstre hjørne er stuket litt oppover.

Graveringsstype 3 (fig. 11).

Det vesle 25-tall er veltegnnet, åpent og stort. Foten på 2-tallet er rett. Punktet er lite.

Fellingstyper:

P (Primære).

Fargeflekk i felgen på n. v. hjul.

S (Sekundære).

1. 6 hakk i ytterrammen ved ø. h. hjørne.
2. Liten fargeprikk innvendig på ø. ramme til høyre for ø. v. hjul.
3. Som regel *dublering* av øvre ramme.
4. Fargeflekk i felgen på n. h. hjul.
5. Fargeansamling mellom rammelinjene øst for ø. h. hjul.
6. Klump øverst på høyre ramme, like ved hjørnet.
7. Fargepunkter — på ovallinjen under Ø og mellom høyrerammene ut for sjallstykket.

T (Tertiære).

1. På S1-variant (nr. 58 i arket) en fargeflekk i bunnfeltet over det vesle 5-tall.
2. På S1-variant (nr. 38 i arket) fins hvitt hakk i nedre ramme under M i FRIM.

Graveringsstype 4 (fig. 11).

Det vesle 25-tall likner på type 3, men 2-tallet har en litt krummet fot og punktet er større.

Fellingstyper:

P (Primære).

Fargeflekk mellom rammene over ø. v. hjul (mangler i S5 og S7), likedan fargeflekk i feltet vest for kronen.

S (Sekundære).

1. Hvit «skygge» langs ovalbåndet fra tuten og opp mot N. Nedstreken på det store 2-tall litt fortykket.
2. Fargeprikk mellom rammelinjene oppe ved ø. h. hjørne.
3. Lite vedheng på spissen av n. v. hjørne. Som regel fargeprikk mellom rammelinjene ved n. v. hjørne.
4. Fløyen på det store 5-tall er spisset mot venstre. Som hos S3 fargeprikk ved n. h. hjørne. Det store 2-tall litt fortykket i nedstreken.
5. Fargetråd (dublering) fra ø. h. hjørne (3 à 4 mm langt) mot venstre, oftest også synlig over NO i NORGE. *Mangler fargeflekken* ved ø. v. hjørne.
6. Nedre ramme svakt sagtakket mot venstre hjørne.

7. Nedre venstre og øvre høyre hjørner litt større og spissere enn vanlig. *Mangler fargeflekken* ved ø. v. hjørne.
8. Uten særskilte fellingsfeil.

T (Tertiære).

1. En S2-variant har brudd på ytterrammen over R i NORGE.
2. En S4-variant (nr. 11 i arket) har hvit perle i posthornbøylen under kronen. For øvrig kan finnes en rekke småfeil som er mer eller mindre konstante på grunn av fargestillingen, som var nokså variabel og vilkårlig.

Graveringsstype 5 (fig. 13).

5-tallet i ovalen er stort og står kloss ved 2-tallet. Punktet er normalt og står midtveis mellom M og 2. (For øvrig er dette tilfelle også for typene 6, 7 og 8.)

Fellingstyper:

P (Primære).

Øvre venstre hjørne omtrent «lukket» av farge.

S (Sekundære). Ingen særskilte.

T (Tertiære).

1. Hvit ripe gjennom ving nr. 5 (nr. 54 i arket).
2. Brudd på ytre ramme ved spissen av ving nr. 8. Fargeprikker i n. v. hjul (nr. 87 i arket).
3. Nr. 85 i arket har hakk i ytterrammen ved ving nr. 3 og har ellers en meget tynn venstreramme.
4. Hvitt punkt i ovalen over sjallstykket (nr. 12 i arket).
5. Hvitt punkt i ovalen rett over korset (nr. 29 i arket).

Graveringsstype 6 (fig. 13).

2-tallet i ovalen har en svak bue og 5-tallet er uregelmessig tegnet og heller litt forover.

Fellingstyper:

P (Primære).

Brudd på den vesle ringen i øvre venstre hjul. Yttringen i samme hjul som regel svak oppe til venstre.

Type 5.

Type 6.

Type 7.

Type 8.

Fig. 13.

S (Sekundære).

I blokk D har type 6 i de fleste tilfelle fortykket nedreramme mot venstre hjørne. Feilen er i flere tilfelle meget utpreget, eks. nr. 4, nr. 24 og nr. 62 i arket.

T (Tertiære).

1. «Brukket kors» (nr. 28 i arket).
2. «Hvit kile» (nr. 20 i arket).
3. «Bunken» i øvrerammen (nr. 8 i arket).
4. «Kolben» på nedrerammen (nr. 4 i arket).
5. Liten «kolbe» (nr. 62 i arket), venstrerammen tynner av nedover. Kort fargestråd oppover fra n. v. hjørne. Hvit pigg på ryggen av det vesle 5-tall.
6. Svakt brudd på ytterrammen under n. v. hjul (nr. 94 i arket).

7. Fargefleck mellom ovalene under I i FRIM (nr. 58 i arket).

8. Brudd på ovalinjen over N (nr. 26 i arket).

Graveringsstype 7 (fig. 13).

25-tallet minner om type 6, men 2-tallet har en meget kort fotstrek, og 5-tallet meget kort fane.

Fellingstyper:

P (Primære).

Svak indreramme i ø. v. hjørne. Nedre ramme svakt krummet oppover under ving nr. 6.

S (Sekundære). Ingen særskilte.

T (Tertiære).

1. Ujevnhet i rammen over G i NORGE (nr. 50 i arket).

2. Liten fargestråd mot venstre fra ø. h. hjørne (nr. 67 i arket).
3. Hvit perle i sjallstykket (nr. 100 i arket).

Graveringsstype 8 (fig. 13).

Det vesle 25-tall er veltegnnet og sifrene jevnstore.

Fellingstyper:

P (Primære).

Hvit ripe langs baksiden av N. Noe stort ø. h. hjørne (unntatt de 4 fellingene i høyerarkets B-blokker, se omtale nedenfor).

S (Sekundære).

Rettvinklet ø. h. hjørne. Det store 5-tall har en ekstra spiss oppe til venstre (nr. 22, nr. 27, nr. 47 og nr. 62 i høyre ark). I venstre ark ingen særskilte sekundære fellingsfeil.

T (Tertiære).

1. Hvite kiler, en bak det vesle 5-tall og en bak E i ØRE (nr. 97 i arket).
2. Fargeprikk i hjulet i n. v. hjørne, fargestrek over stammen på R i FRIM (nr. 15 i arket).
3. Fargeprikk i kroken på indre ramme i ø. v. hjørne (nr. 91 i arket).
4. Hvit klo på R i NORGE, og brudd på indrerammen rett over R (nr. 3 i arket).
5. Brudd på nedre ramme under M (nr. 99 i arket).
6. Fargestråd fra n. v. hjørne mot høyre, ca. 3 mm (nr. 51 i arket).
7. Liknende fargestråd fra ø. h. hjørne og nedover (nr. 71 i arket).
8. Meget tynn venstreramme (nr. 95 i arket).

(Forts.)

Ved forespørslar

til tidsskriftet m å svar-
porto vedlegges.

*J. Schmidt-Andersen.
The Roll of Distinguished Philatelists.*

Kort før tidsskriftet skal gå i trykken får vi meddelelse om at arkitekt J. Schmidt-Andersen, København, har fått sitt navn oppført på «The Roll of Distinguished Philatelists». Han er den første danske som oppnår denne ære.

Arkitekt Schmidt-Andersen, som også er viseformann i Københavns Philatelist Klub, er en av Danmarks mest fremragende filatelister, og det er ikke lenger siden enn forrige nummer av tidsskriftet at vi anmeldte hans opplating av Danmark nr. 1.

Den som hadde anledning til å se hans eksponat på utstillingen i København i 1947, vil ha bevart minnet om en samling av helt enestående kvalitet, både hva merker og oppsetning angår. Denne samling vil også bli utstilt på utstillingen i London, og jeg tar vel neppe meget feil i at den også der vil tiltrekke seg meget stor oppmerksomhet.

På tidsskriftets vegne sender jeg arkitekt Schmidt-Andersen de hjerteligste lykkønskninger.

England — Skottland — Norge 1945.

De engelske befrielsesstyrkers postforbindelse.

Av Alec Davis, tidligere major R.A.

Da de tyske styrkene i Norge kapitulerte i mai 1945, ble — etter anmodning fra den norske regjering — allierte styrker sendt hit. De skulle, om nødvendig, hjelpe til med å gjenopprette lovlige forhold. Skjønt det både var amerikanske og norske enheter i befrielsesstyrkene, besto de hovedsakelig av britiske tropper fra hær, flåte og luftvåpen. De ble sendt hit overensstemmende med planer som var utarbeidet av SHAEF (Supreme Headquarters, Allied Expeditionary Force) og sto under skotsk kommando. Styrkene var i Norge fra mai til desember 1945, og besto — da de var på det største — av omkring 40 000 mann.

På dette tidspunkt av krigen (eller etterkrigstiden, ettersom kampene i Europa var slutt), var en fullt klar over den moralske betydningen av en regelmessig postgang, og under den fredelige «okkupasjon» av Norge, ble det på et ganske tidlig tidspunkt organisert en luftpostforbindelse mellom Storbritannia og Norge. Skjønt den ikke var i virksomhet i stort mer enn 6 måneder, fant det sted mange forandringer med hensyn til ruter, hyppighet og flytyper som ble brukt i denne korte tiden.

I det følgende har forfatteren (som var personlig interessert i saken mens han tjenstgjorde ved de allierte landstridskrefters hovedkvarter i Norge), forsøkt å sette sammen historien om troppe- og luftposttjeneste. La det være sagt med en gang at luftpostsamleren vil finne lite eller ingenting som kan «samles»: brevene ble sendt med fly så sant det ville bety raskere befordring, uten luftposttillegg; de ble ikke utstyrt med luftpost-oblat, stempel eller ankomststempel som kan skille dem ut fra annen post. Det eneste som kan tjene som bevis for at et brev er gått luftveien, er å sammenlikne poststemplets dato med datoen for mottakelsen i Norge, og dette kan bare konstateres ved personlig kjennskap til saken. Engelske dags- og søndagsaviser ble fløyet, men bærer ikke noe merke som skiller dem ut. Denne luftposttjenesten i, til og

fra Norge er ikke desto mindre et interessant kapittel av historien om styrkenes bruk av luftpost i den siste krigen, det var en bruk som sikkert langt overgikk alt hva en før hadde vært vitne til, og som kanskje også var mer utstrakt enn man i alminnelighet antar.

Ruter fra Skottland og England.

De første britiske troppene som kom hit til landet etter tyskernes kapitulasjon, var en liten avdeling av personell fra 1ste Luftbårne Divisjon og RAF-mannskapene fra de Short Stirlings-flyene som ble brakt over (med en del tap av menneskeliv på grunn av dårlig vær ved norskekysten). De første 10 dagene eller så, mens styrkene ble øket ved tropper som kom luft- og sjøveien, ble post ført med ethvert fly som ga anledning til det, under 1ste Luftbårne Divisjons auspicier. Det er innlysende at flyingen på dette tidspunkt ikke var organisert etter noen bestemt rutetabell.

Den første rutetjeneste ble innviet 18. mai 1945 og var i virksomhet i vel 10 dager. Den var først og fremst beregnet på brevpost, dvs. for offisielle ordrer og korrespondanse, men så sant det fantes plass til overs i flyet, ble den brukt til a- og b-post (first- og second-class mail) til og fra den enkelte soldat. Ruten gikk fra East Fortune (nær Edinburgh) — Stavanger — Oslo og ble fløyet av 88. gruppe av RAF med 6 Handley Page Halifax-fly. Til den 29. mai, da ruten opphørte, ble fraktet all den posten til Norge som ble mottatt i kommandoen i Skottland.

Den 31. mai var det også blitt opprettet en halvt sivil luftrute mellom Skottland og Norge. Den ble trafikert av en norsk avdeling av BOAC (British Overseas Airways Corporation), som brukte Lockheed Lodestar transportfly. Endepunktene var Leuchars — i nærheten av St. Andrews — i Skottland og Fornebu, før krigen Oslos sivil-lufthavn, som tyskerne hadde utvidet i okkupasjonstiden ved å sprengte bort en ås. Det var én eller to turer daglig med en flyvetid på 4 timer

etter ruten. Fra den 31. mai ble all brevpost som kom til Nr. 5 APDC, Edinburgh, og som felpostkontoret fant bar «sone»-adressen Norge, sendt denne veien med fly som forlot Leuchars kl. 10 formiddag.

Tidlig i juni gikk også en del post — så vidt jeg vet sjelden og uregelmessig — med Consolidated Catalina sjøfly tilhørende Det norske luftforsvar som opererte fra en base ved Woodhaven ved Forth.

Omtrent samtidig opprettet RAF transportkommando de to rutene som i mange måneder fraktet storparten av militærposten. Rutene var:

1. London—København—Oslo,
2. Turnhouse—Oslo.

1. Alt i mai hadde transportkommandoen opprettet en daglig rute for passasjerer og militær post mellom London og København. Fra 4. juni ble det ordnet slik at 2000 pund post daglig — en kvote som man mente var tilstrekkelig for all den post til Norge som passerte Home Postal Centre, Nottingham, — kunne bli fraktet med denne ruten med en sidelinje København—Oslo (Fornebu). De to linjene ble nesten med en gang erstattet med en gjennomgangsrute. Den ble fløyet med Douglas Dakota transportfly med en flyvetid på $7\frac{1}{2}$ time nordover og $8\frac{1}{4}$ time sørover. Skjønt ruten som nevnt ble fløyet i flere måneder, var den gjenstand for flere forandringer:

- a) En gang mellom 21. og 28. juni ble endepunktet ved London flyttet fra Croydon til Northolt; omtrent en uke senere igjen tilbake til Croydon;
- b) i løpet av juni ble det lagt inn en ekstra stopp på sørturen, nemlig bensinfylling ved Luneberg. Stopp her opphørte midt i juli, og flyvetiden sørover ble dermed redusert til $7\frac{1}{4}$ time;
- c) fra 25. oktober og utover gjorde de korte dagene og mangelen på nattflygingsutstyr det umulig å fly hele ruten på dagen, og det ble gjort en overnattingstopp i København. Det ble da raskere å befordre den engelske posten fra København til Oslo med nattog og ferje. Slik sluttet Styrkene sitt opphold i Norge med å ha en dels luft-, dels landverts postforbindelse med England, mens de i sommermånedene hadde hatt en ren luftpostrute.

2. Den andre hovedforbindelsen, Turnhouse (Edinburgh)—Oslo, ble også opprettet av RAF transportkommando tidlig i juni, og var postførende på vanlig måte fra omkring 13. juni og erstattet til sist den norske BOAC-ruten fra Leuchars. Man fløy opprinnelig med Dakotas, deretter med Lodestars fra Leuchars-ruten i tillegg, og endelig bare med Lodestars. Lite behov for passasjer-transport på denne ruten gjorde det unødvendig å bruke så store fly som Dakota. Fra midten av september ble ruten overtatt av Kongelig Norsk Lufttransport, et «interimsforetagende» som ble organisert for å fly de norske rutene inntil førkrigstidens D.N.L. — De Norske Luftruter — kunne bli reorganisert og få nytt utstyr.

Turnhouse—Oslo-ruten ble til en begynnelse fløyet daglig, fra slutten av juni ble det to turer daglig, som ble redusert til tre ukentlige turer fra 17. august.

Følgende omtrentlige postmengder passerte gjennom Edinburghs felpostkontor og ble fløyet til Norge (hovedsakelig over Turnhouse—Oslo) de første 20 dagene av juni 1945, den tiden da Styrkene kom i stadig økende antall og installerte seg her:

Dato	Vekt	Anmerking
Juni	Pund	
1.	250	
2.	250	
3.	200	
4.	Ingenting.	Dårlig vær.
5.	400	
6.	200	
7.	Ingenting.	Dårlig vær.
8.	400	
9.	200	
10.	200	
11.	200	
12.	200	
13.	1000	10 sekker a-post, 10 sekker b-post.
14.	Ingenting.	Flyet i ustand.
15.	Ingenting.	Dårlig vær.
16.	2000	28 + 23 sekker.
17.	2000	52 + 9 sekker.
18.	Ingenting.	Dårlig vær.
19.	1400	14 + 22 sekker.
20.	1400	16 + 22 sekker.

Etter noen ukers virksomhet fant man at man ikke greide hele postmengden med rutene fra Turnhouse og Croydon. Det ble derfor opprettet en ny rute mellom England og Norge, utelukkende beregnet på post og annen last. Den fraktet en god del både pakke- og brevpost og skulle teoretisk fly to ganger ukentlig, men i

praksis ble det ikke fullt så regelmessig! Flyene som ble brukt, var for det meste Warwicks (en transportutgave av Vickers-Armstrongs Wellington bombefly) — og endepunktene da ruten ble opprettet i slutten av juli, var Gardemoen for Oslo og North Weald for London. Oslo-basen ble flyttet til Fornebu den 17. august, og den engelske basen til Chedburgh den 13. september. Flygingene ble gjort direkte på omkring 5 timer.

I løpet av den perioden som her er behandlet, ble også følgende ruter fløyet mellom Norge og land i nærheten. Jeg kan ikke med sikkerhet si om noen av dem eller alle var postførende. I tilfelle vil det være så godt som umulig å påvise det.

Oslo—København. Daglig rute med Avro Anson, opprettet i juni av 88. Gruppe RAF, senere fløy også norske Lodestars på denne ruten.

Oslo—Stockholm. To ganger ukentlig med 88. Gruppe Ansons. — Hyppigheten øket til daglig omkring 7. juli, da de ble erstattet av Lodestars. Tjenesten opphørte 6. august, men ble gjenopptatt av nordmennene den 6. september.

Stockholm—Oslo (Gardemoen)—København—Bremen—Bryssel—Paris (Orly). Daglig rute ved USA Air Transport Command (Wing 226), i forbindelse med Paris—London-ruter. Flyvetid 12—12½ time. Åpnet omkring 1. juli. Kort levetid.

Oslo—Amsterdam. Ukentlig med Dakotas fra Kongelig Norsk Lufttransport. Fire timers flygetid. Nesten sikkert brukt til norsk sivil post, men ikke for de britiske styrkers.

Engelske ruter innen Norge.

Innenlandske ruter, fløyet av 88. Gruppe, ble mye brukt for offentlig post mellom Oslo og de britiske hovedkvarterer i Kristiansand S, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. Det var lite av privat militærpost mellom de enkelte stasjoner, men mesteparten av — om ikke hele — tjenesten gikk ut på viderebefordring av post fra England *via* Oslo. Rutene var:

Oslo—Trondheim. En daglig rute ble opprettet tidlig i juni med (kanadiske) Noorduyt Norseman sjøfly fra RAF. Denne tjenesten ble — omkring 13. juli — erstattet med en rute 6 ganger ukentlig med en postkvote på 250 pund. Det ble brukt 3-motors Junker-fly, Ju 52, som tyskerne hadde etterlatt en del av i bruk-

bar stand. Disse maskiner ble i sin tur — omkring 6. august erstattet av Lodestars, men hyppigheten ble midlertidig redusert til 3 ganger ukentlig. — Senere fløy nordmenn og engelskmenn annenhver dag og brukte Dakota. Ruten ble innstilt for vinteren den 27. oktober eller deromkring.

Oslo—Kristiansand—Stavanger—Bergen. En kortvarig daglig rute, fløyet med Norseman sjøfly.

Oslo—Kristiansand—Stavanger. Fløyet daglig med Ansons fra juni til oktober, først og fremst beregnet på passasjerer, men fraktet også en del post.

Oslo—Stavanger (direkte). Hver dag unntatt søndager med Dakota. Fløyet i juni og juli, på lørdager forbindelse med en ukentlig rute med Sunderland flybåter til Trondheim og Bergen. (Se nedenfor.) Postkvote: 500 pund, inklusive 250 pund for viderebefordring med flybåtene.

Stavanger—Bergen—Trondheim. Fløyet fra juni til oktober med Sunderland. Ruten til Bergen var først daglig (1 time) unntatt søndager, med forlengelse til Trondheim (4 timer) én dag i uken. Senere ble hele ruten fløyet daglig unntatt søndager. Postkvoten var 250 pund mellom Stavanger og Bergen, 50 pund mellom Bergen og Trondheim. I omtrent 14 dager i juli ble hele tjenesten redusert til 3 ukentlige turer på grunn av mangel på brukbare flybåter.

Oslo—Tromsø. En flybåtrute som opererte fra sjøflyhavnen ved Fornebu. Åpnet omkring midten av juni på basis av ukentlige turer med 2-motors Consolidated Catalinafly, øket til to uketurer (med en postkvote på 250 pund pr. tur) i juli, 3 uketurer fra 20. august og 5 turer fra 30. august. Senere gikk man tilbake til 3 turer pr. uke. Ruten opphørte i oktober. Fra 30. august fløy Catalinafly 3 av ukens turer, og Sunderlands, som kuttet tiden ned fra 7 til 5 timer, 2 turer. — Fra 28. august kom det *til* en tilleggsstopp i Bodø én dag hver uke. — Catalinaflygingen ble overtatt av Kongelig Norsk Lufttransport fra 28. oktober, og de norske mannskapene opprettholdt denne ruten under meget dårlige værforhold.

Oslo—Trondheim—Bardufoss. Tre ganger ukentlig fra juni—september med RAF Dakota. Tid 5¼ time. Postkvote 250 pund.

Historien om så vel disse som andre britiske militære flypostruter kompliseres

ved følgende: Mens hæren er ansvarlig for soldatenes postforbindelse, avhenger selve utførelsen av posttjenesten av om det lykkes RAF å skaffe posten de nødvendige transportmuligheter — i konkurranse med personell, forråd og ammunisjon. Den første ordning av posten for de britiske styrker i Norge ble gjort av direktøren for feltposttjenesten ved den skotske kommandos hovedkvarter. I Norge var sjefen for 1ste Luftbårne Divisions postenhet ansvarlig for kontakten

med 88. RAF-gruppe. Ikke før på et temmelig sent tidspunkt fikk Styrkene sin egen feltpostdirektør, major F. W. Smith, R.E., hvem jeg skylder takk for hjelp under utarbeidelsen av denne artikkel. Men da han tiltrådte stillingen, lakket det mot slutten av de gode flyforholdene og det vakre sommerværet, og han fikk rikelig anledning til å improvisere og å forsikre seg om at posten kom fram — på en eller annen måte, selv når de regulære rute-flyene ikke gjorde det.

Australske minnemerker.

Av Stanley G. Aitchison.

Australia — denne veldige øy sør for Ekvator, i seg selv en verdensdel — har fortalt meget av sin historie i de minnefrimerker som Sambandet har utgitt i de siste tyve år. Når jeg skriver denne artikkel, er det min hensikt å få frimerkesamlere til å interessere seg for disse minneutgaver.

Den 9. mai 1927 sendte Australia ut det første minnefrimerke. Det ble utgitt til minne om åpningen av det felles parlament i Sambandets hovedstad, Canberra. Parlamentet ble åpnet av Hans Kongelige Høyhet Hertugen av York, den nåværende konge av England. Canberra er ansett for å være den by i Australia som er penest anlagt. Frimerket, som er tegnet av R. A. Harrison, viser parlamentsbygningen og en kvinneskikkelse som symboliserer Australia. Kvinnen bærer et skjold, og på dette skjoldet ser vi stjernebildet Sydkorset. Verdi: 1½ d. Farge: brunrød. Tagget 11. Dyptrykk.

Den 29. oktober 1928 ble utgitt et spesielt frimerke i anledning av den internasjonale frimerkeutstilling i Melbourne. Det var særegne ark à 60 merker. Arkene var delt opp i 15 fire-blokker med bred rand. Disse frimerker ble trykt og solgt på utstillingen. Motivet ble tatt fra det frimerket som ble utgitt i 1914, med bilde av den australske fuglen kookaburra, latterfuglen; men i dette tilfelle er fargen blå. Verdi: 3 d. Tagget 11. Koppertrykk. For alminnelig postal bruk også ark à 120 stk.!

Den 28. september 1929 ble utgitt et frimerke for å minnes 100-årsdagen for grunnleggelsen av Vest-Australia. Da W. A. omfatter vel 2½ million km², er denne staten den største i Australia. Kolonien ble først kalt Swan River-kolonien og ble grunnlagt i 1829 av kaptein James Stirling, som også var dens første guvernør. Fremantle var først hovedstaden, nå er det Perth. Frimerket ble tegnet av Pitt Morrison og viser oss den svarte svane. Verdi: 1½ d. Farge: matt skarlagensrød. Tagget 11. Det har forekommet en type i denne utgave (en såkalt re-entry) der T i Australia helt tydelig er dobbel. Dyptrykk.

Den 2. juni 1930 ble utgitt to frimerker til minne om at det var 100 år siden kaptein Sturt utforsket Murray-elven. Han landet i Australia fra India i 1827, og tidlig på året 1830 dro han oppover Murray-elven i en liten hvalbåt. Slik var han den første til å bruke vannvegen i Australia. Han var utrettelig som naturforsker. Resultatet av hans arbeid var at uhyre landstrekninger ble kjent — og nybyggere slo seg ned der. Motivet ble tatt fra et portrett av kaptein Sturt malt av J. H. Crossland. Dette maleriet henger nå i Kunstgalleriet i Adelaide, hovedstaden i Sør-Australia. På frimerket finner vi også halefjærene til den australske fuglen lyrehalen, og de gamle våpnene til de innfødte ved Murray-elven. Verdier: 1½ d skarlagensrød og 3 d blå. Tagget 11. Dyptrykk.

Den 19. mars 1931 ble utgitt tre fri-

merker for å hedre den australske flyger Sir Charles Kingsford-Smith. I det kjente flyet «Sydkorset» gjorde han mange dristige ferder og ble berømt verden over. «Sydkorset» ble bygd av to Fokkerfly som var blitt brukt av den kjente australske polarforsker Sir Herbert Wilkins. Sir Charles Kingsford-Smith kjempet i RAF i den første verdenskrig. Etter en strålende karriere som flyger fant han døden da han prøvde å fly alene fra England til Australia i 1935. Slik mistet Australia en av sine fremste pionerer i flygingens historie. Frimerket viser oss «Sydkorset» over jordens to halvkuler samt merket til Det kongelige australske flyvåpen, hvor Sir Charles Kingsford-Smith var æreskommandør. Verdier: 2 d rosenrød og 3 d blå. Tagget 11. Der er også et flypostmer-

ke med innskrift Air Mail Service på siden. Verdi 6 d; farge blå. En «re-entry» har forekommet i denne utgaven, der bokstavene FO i Kingsford og LD i WORLD helt tydelig er dobbelte. Tagget 11. Videre er det et flypostmerke med samme motiv, men med innskriften Air Mail Service nederst. Brun farge. Dyptrykk.

Den 14. mars 1932 ble utgitt nye tre frimerker med bilder av den berømte havnebru i Sydney, til minne om åpningen av brua. Den ble bygd av Dorman Long & Co., Ltd., Middlesborough, England. Det tok hele ti år å bygge den, og omkostningene var over 200 millioner kroner. Fire veldige granitt-tårn, 86 m høye, bærer stålbuene, som er 500 m lang. Vegbanen er omtrent 57 og brubuen omtrent 133 m over vannet. Dampskipet som pas-

serer under brua, er orientdamperen «Orford». Verdier: 2 d skarlagenrød, 3 d blå og 5/— grønn. Tagget 11. 2 d-merket ble også trykt i boktrykk med tagging 10½ x 11. Ellers dyptrykk.

Den 2. juli 1934 feiret Victoria 100-årsdagen for dets oppdagelse, og tre frimerker ble utgitt for å minnes denne begivenhet. I bakgrunnen byen Melbourne. Til venstre finner vi en innfødt av YARRA YARRA-stammen, som i gammel tid levde på breddene av YARRA-elven, hvor Melbourne nå ligger. John Batman, den tasmanske foregangsmann, grunnla byen. Verdier: 2 d oransjerød, 3 d blå og 1/— svart. Det er to typer: Type L1, tagget 10½ x 11, og type 2, tagget 11¾. Koppergravyre (stålstikk).

Den 1. november 1934 ble utgitt tre frimerker for å minnes at et hundreår hadde svunnet hen siden kaptein John Mac Arthur døde. Mac Arthur var en av foregangsmennene når det gjaldt å fremme ullproduksjonen i Australia. Han hadde et meget stort gods i Camden i New South Wales, og var en av de største oppdrettere av sau i Australia. Han var også kjent som gårdbruker. Frimerket viser en saubukk av Merino-rasen. Den ble solgt i 1934 for 120 000 kroner, en rekordpris. I bakgrunnen ser vi en del av Mac Arthurs store gods i Camden. Verdier: 2 d mørk rød, 3 d blå og 9 d lys purpurfarget. Det er to typer av 2 d-merket. På det ene varierer skyggene i bakgrunnen av merket fra lys til mørk, mens det andre har skyggene like mørke overalt. Tagget 11¾. Dyptrykk.

Den 18. mars 1935 ble utgitt to frimerker for å minnes 20-årsdagen siden de australske tropper i den første verdenskrig landet på Gallipoli (den 25. april 1915). Denne dagen kalles nå ANZAC-dagen i Australia, det var nemlig også med tropper fra New Zealand. Australia hadde omtrent 9 000 drepte og over 19 000 sårete i kampene. Frimerket viser oss The Cenotaph (= den tomme grav) i London, omgitt av en laurbærkrans. Verdier: 2 d skarlagenrød og 1/— svart, trykt på kritt-papir. 2 d er tagget 13½ x 12½ og 1/— tagget 11. Dyptrykk.

Den 2. mai 1935 hadde Georg V vært konge i 25 år. Tre frimerker ble utgitt i den anledning. De viser oss kongen i feltmarskalkuniform, sittende på den berømte hest ANSAC, som det australske folk

ga ham som fødselsdagsgave i 1927. Verdier: 2 d skarlagenrød, 3 d blå og 2/— lys fiolett. Tagget 11¾. Dyptrykk.

Den 1. april 1936 ble det utgitt to frimerker i anledning av at undervannskabelen mellom Australia og Tasmania ble tatt i bruk. Denne telegrafkabel, som i sitt slag er den lengste og mest moderne i verden, strekker seg fra Apollobukten (Victoria) til Stanley (Tasmania). Kabelen er 30 mil lang og diameteren er 1 dm. Kabelen har en kjerne av kopper, og de ytre lag består av kopperbånd. En kan overføre telefoni, telegrafi og kringkasting samtidig. Vi ser Amphitrite, sjøguden Neptuns hustru. Hun står på et skjell og holder kabelen som binder Australia sammen med Tasmania. Verdier: 2 d skarlagenrød og 3 d blå. Tagget 11¾. Dyptrykk.

Den 3. august 1936 ble utgitt tre frimerker til minne om at det var 100 år siden staten Sør-Australia ble grunnlagt, av kaptein John Hindmarsh i RN. Han landet ved Holdfast Bay, Glenelg, fra H. M. S. «Buffalo» sammen med en flokk nybyggere, omtrent 5 mil fra Adelaide, den nåværende hovedstad. Grunnleggeseshøytideligheten fant sted under et gummitre som har fått navnet «Proklamasjonstreet». På frimerket ser vi Adelaide i 1936, med telt på nordterrassen. Men vi ser også det moderne Adelaide av i dag, med King William-gaten, byens hovedgate. «Proklamasjonstreet», som nå er sterkt medtatt av tidens tann, ser vi også. Øverst er en gruppe jordbruksprodukter. Verdier: 2 d mørk rød, 3 d blå og 1/— grønn. Tagget 11¾. Dyptrykk.

Den 1. oktober 1937 ble utgitt tre nye frimerker i anledning av at det var 150 år siden Sidney ble grunnlagt. Motivet er kaptein Arthur Phillip omgitt av sjøoffiserer mens de smaker på vannet fra Tankelven. Den 23. februar 1788 seilte kaptein Phillip ombord på H. M. S. «Sirius» inn på Sidney havn med en flåte på 11 skip. Slik ble den første koloni grunnlagt i Australia. 1450 nybyggere ble satt i land, mer enn halvparten var deporterte. Kaptein Phillip uttalte at etter hans mening var Sidneys havn den fineste i verden. Motivet på frimerket er tatt fra et maleri malt av den australske kunstner John Alcott. Verdier: 2 d skarlagenrød, 3 d lys blå og 9 d purpur. Tagget 13¼ x 13¼. Dyptrykk.

Den 15. juli 1940 ble utgitt fire frimer-

ker, kalt de australske stridskrefters serie. Motivet omfatter personer som representerer flåte, hær og flyvåpen, og i bakgrunnen ser vi en australsk sykepleierske. Den australske kunstner Virgil Reilly laget tegningene. Personene ble tatt fra virkeligheten, også sykepleiersken; Reillys hustru var modell for henne. De tre militære som er avbildet på frimerket, ble drept i krigen. Den første som falt, var oberst Alfred Hicks i flyvåpnet. Han døde av skader han fikk ved en flyulykke i England i juni 1941. Sjømannen er Charles Bruce, kanonér på troppetransportskipet «Ceramic», som sank med alle ombord i Atlanterhavet. Soldaten er Gavan Reilly, eldste sønn av kunstneren. Han ble drept i et japansk bakhold ved Buna Mission i British New Guinea i desember 1942. På denne måte minnes vi den annen verdenskrig. Verdier: 1 d grønn, 2 d skarlagensrød, 3 d blå og 6 d purpurbrun. Tagget 13 $\frac{3}{4}$ og 13 $\frac{1}{4}$. Dyptrykk.

Den 19. februar 1945 ble utgitt tre frimerker i anledning av at den første generalguvernør ble utnevnt og ankom til Australia. Det var som kjent Hertugen av Gloucester. Merket viser oss portretter av hertugen i uniform, og hertuginnen, som bærer uniformen til flyvåpnets kvinnelige hjelpekorps. Oventil ser vi greiner av Den britiske eik, og australske emblemer smykker de øverste hjørner. Verdier: 2 $\frac{1}{2}$ d rød, 3 $\frac{1}{2}$ d blå og 5 $\frac{1}{2}$ d blåsvart. Tagget 14 $\frac{3}{4}$ x 14 $\frac{1}{4}$. Dyptrykk.

Den 18. februar 1946 ble det sendt ut tre frimerker for å minnes avslutningen av den annen verdenskrig. 2 $\frac{1}{2}$ d, rød, har som motiv en stjerne med 7 spisser og laurbærkrans. 3 $\frac{1}{2}$ d, blå, har fredsduen og som bakgrunn det australske flagg. 5 $\frac{1}{2}$ d, grønn, har fredsengelen, Sydkorset og allegoriske skikkelser som symboliserer fred og fredelige yrker. Tagget 14 $\frac{3}{4}$ x 14 $\frac{1}{4}$. Dyptrykk. 5 $\frac{1}{2}$ d tagget 14 $\frac{1}{4}$ x 14 $\frac{3}{4}$.

Den 14. oktober 1946 ble det utgitt tre frimerker i anledning av at det var 100 år siden oberstløytnant Sir Thomas L. Mitchell dro ut på oppdagelsesferd til det indre av Queensland. Fra 1846 til 1847 utforsket han Maraos- og Warrego-strøkene, og resultatet var at mange nybyggere slo seg ned der som de første, mens tusener senere fant vegen til disse strøk. I midten av frimerket ser vi et portrett av oberstløytnant Sir Thomas Mitchell, med et kart

over Queensland som bakgrunn. Bakerst til venstre ser vi sauer, som et bilde på saueavlen, og til høyre ser vi ei ku, som symboliserer meieridriften og feavlen. Verdier: 2 $\frac{1}{2}$ d rød, 3 $\frac{1}{2}$ d blå og 1/— grønn. Tagget 14 $\frac{3}{4}$ x 14 $\frac{1}{4}$. Dyptrykk.

Den 8. september 1947 ble det sendt ut tre frimerker til minne om 150-årsjubileet for byen Newcastle i New South Wales. Newcastle ligger 13 mil nord for Sidney. Byen ligger midt i et strøk rikt på kull, jern og stål. Motivet på 2 $\frac{1}{2}$ d rød er et portrett som ble antatt å være bildet av byens grunnlegger, løytnant John Shortland i RN. Men etterat merket var trykt, ble det brakt på det rene at det var foregått en forveksling. Portrettet er nemlig av grunnleggerens far, som hadde samme navn og samme titel: løytnant John Shortland i den kongelige marine. (Se NFT nr. 4, 1948.) Det ble ikke trykt noe nytt frimerke. 3 $\frac{1}{2}$ d, blå, viser smeltet stål som blir helt opp i former. 5 $\frac{1}{2}$ d, grønn, er viet kull, og viser oss moderne havnekraner som laster en kullbåt. Tagget 14 $\frac{3}{4}$ x 14 (2 $\frac{1}{2}$ d), 14 $\frac{1}{4}$ x 14 $\frac{3}{4}$ (3 $\frac{1}{2}$ d) og 14 $\frac{3}{4}$ x 14 $\frac{1}{4}$ (5 $\frac{1}{2}$ d). Dyptrykk.

Meget mer kunne fortelles om disse minneutgaver. Men da jeg har behandlet hele rekken, har det bare vært mulig å omtale hver enkelt utgave i korthet, ellers ville artikkelen blitt for lang. Til slutt vil jeg framheve at de frimerker som er omtalt her, vil danne en meget pen samling som forteller en god del av Sambandets historie. Det er fremdeles mulig å få tak i disse merkene, nye eller brukte, og med et forholdsvis rimelig pengeutlegg.

Erling Bangsund.

En av Nord-Norges mest kjente samlere, grosserer Erling Bangsund, fylte for kort tid siden 60 år. Som den politisk interesserte mann han er, har han i årenes løp nedlagt et stort arbeid i Tromsøs administrasjon. Han har vært medlem av bystyre og formannskap, viseordfører etc. etc. Hans store hobby er ikke frimerkene, men sangen — og på dette område har han hentet seg mange utmerkelser. Han har flere ganger vært formann i Troms Filatelistklubb og har store samlinger — bl. a. av Frankrike og de syd-amerikanske stater.

nyheter

Ved Tor Joh. M. Holtan.

ALBANIA:

5 års minnet for befrielsen — 2.50, 3, 5 og 8 l.
Stalins 70-årsdag — 2.50, 5 og 8 l.

ANDORRA (fransk post):

100 fr. luftpostmerke.

BELGIA:

Postpakkemerker — 11, 13 og 16 fr.

Veldedighetsutgave for å manifestere det britisk/belgiske samarbeid under siste verdenskrig med avbildning av bl. a. Hertain-monumentet — 80 + 20 c., 2.50 + 50 c., 4 + 2 fr.

BULGARIA:

Til minne om jernbane -og postfunksjonærenes streik i 1919 — 4, 20 og 60 l.

Sørgeutgave for Wassil Kolaroff, død i Sofia den 24/1 i år — 4 og 20 l.

Ny kurserende utgave hvor de første verdier er 1 l. (minearbeider) og 2 l. (lokomotiv).

DANMARK:

75 øre Frederik IX (lilla) utkom den 23/2.

Den danske rikskringkastings 25 års jubileum — 20 øre rød utsendt 1. april.

FINNLAND:

Den 13. februar utsendtes 1 flypostmerke i verdi 300 mk. — opplag $\frac{1}{2}$ million.

Årets tuberkuloseserie foreligger nå i blomster-motiver — verdier 5 + 2, 9 + 3 og 15 + 5 mk. I anledning av feiringen av frimerkets dag i Åbo ble den nye serie utsendt herfra 1/4 og forsynt med spesialstempel, og serien var ikke til salgs fra andre postanstalter før 3. april.

Til Helsingfors' 400 års jubileum vil der foreligge en minneserie i verdiene 5, 9 og 15 mk. til utsendelse den 12. juni.

FRANKRIKE:

Frimerkets dag ble feiret den 11. mars med et minnemerke 12 + 3 fr. med et landpostbud som motiv.

HELLAS:

Noe forsinket sendes den 28/4 ut et 1000 dr. merke til Verdenspostforeningens jubileum — motiv Hermesbyste.

Samme dag foreligger et 1000 dr. merke til minne om slaget på Kreta — motiv kart over øya flankert av australsk, britisk, gresk og ny-seelandsk flagg.

2 velgjørhetsmerker — 2 og 10 l. fra 1937/38 serien, begge overstemplet 50 dr.

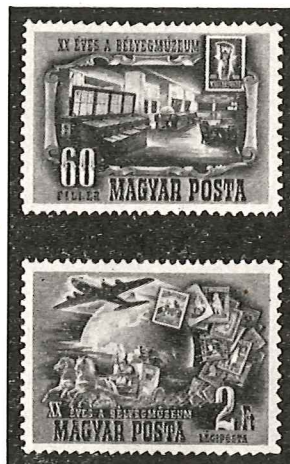
Nye verdier i dodekaneser-serien — 2 000, 5 000 og 10 000 dr.

ITALIA:

Til åpningen av den internasjonale automobil-utstilling i Turin — 20 l.

JUGOSLAVIA:

En rekke merker fra den kurserende serie, delvis i nye farger, foreligger med overtrykk FNR JUGOSLAVIJA.

MONACO:

Ny kurserende serie med fyrst Raynier III i venstreprofil — 50 c., 1, 8, 12 og 15 fr.

Serie i anledning av tronbestigelsen — stor-format med fyrsten i uniform — 10 og 50 c., 1, 5, 15 og 25 fr. samt flypostmerker til 50 og 100 fr.

NEDERLAND:

45 c. Juliane ble den 3/3 sendt ut i ny farge, fiolettgrå (tidligere orange).

POLEN:

Mickiewics og Pushkin — 15 zl.

3. postkongress — 15 zl.

Flypostmerke med fly over fabrikkanlegg og hangarer — 500 zl.

Polen går nå over til å trykke alle sine merker i kobbertrykk, og det første kobbertrykkmerke foreligger nå — 15 zl. pres. Bierut.

ROMANIA:

Til en frimerkeutstilling — blokk som viser det gamle 81 parale merke.

Til minne om 100 års dagen for poeten Mihail Eminescus fødsel — 5 merker, alle på 11 l.

SAN MARINO:

200 l. luftpostmerke som viser gammel postdiligense i Monacos fjell-terreng.

Nye verdier til landskapsserien 1949 — 20 og 55 l.

SOVJETSAMVELDET:

Her foreligger en rekke nyheter som flypostserie (7 verdier), fredspropaganda og 4-blokk til Stalins 70 års dag samt minneserier for forskjellige republikkers innlemmelse i Samveldet — Ukraine, Hviterussland, Tadsjikistan, Usbekistan og Turkmenistan.

SPANIA:

Det er gått 400 år siden de fattiges venn, helgenen Juan de Dios døde. Dette minnes med ett merke til 1 p.

TSJEKKOSLOVAKIA:

Stalins 70 års dag — 1.50 og 3 kc.

Det 51. skimesterskap i Tatra — 1.50, 3 og 5 kc. De 2 laveste verdier viser en slalåmkjører for full fres.

Til ære for den russiske dikter J. V. Majakovskij — 1.50 og 3 kc.

TYRKIA:

Til inntekt for Røde Halvmåne (Røde Kors) — 5 og 10 k.

TYSKLAND (Østsonen):

Leipziger vårmesse — 24 + 12 og 30 + 14 pf. Dermed er denne serie slutt i nåværende utforming.

Til det 1. tyske vintersportsmesterskap — 12 og 24 pf. (motiver slalåmkjører og kunstløperse). Begge disse serier bruker landsnavnet DEUTSCHE DEMOKRATISCHE REPUBLIK.

TYSKLAND (Saar):

Den internasjonale frimerkeutstilling IBASA (22/4—1/5) hedres med ett frimerke 15 + 5 fr. (opplag 500 000) — motiv gammel postdiligense.

10 års minnet for filosofen Peter Wurts død — 15 fr.

UNGARN:

Den ungarske stat går inn for en 5 års gjenreisingsplan og propaganderer for dette ved en frimerkeserie på 14 verdier med motiver vesentlig fra landets næringsliv. Tallet 5 går igjen på samtlige merker — verdier 8, 10, 12, 20, 30, 40 og 60 f., 1, 1.70, 2, 3, 4, 5 og 10 ft.

Den tidligere utsendte minneserie for dikteren Sándor Petöfi kommer nå igjen i nye farger — opplag 2 millioner — 40 f. brun, 60 f. rød og 1 ft. grønn.

Det ungarske postmuseum 20 år — 60 f. med motiv fra museet, 2 ft. symbolsk motiv.

5 års dagen for Ungarns befrielse ved den Røde Armé — 40 og 60 f., 1 og 2 ft. — 80 000 sett pluss 2 millioner ekstra av 60 f. verdien.

Internasjonal sjakk-konkurranse i Budapest 9/4—15/5 — 60 f., 1 og 1.60 ft.

ØSTERRIKE:

Andreas Hofer — 60 gr. — opplag 500 000. Tyrolsk frihetshelt fra uavhengighetskampene mot Napoleon. Falt til slutt i franskmennenes hender og ble henrettet i 1810 ved Mantua.

Suppleringsverdier og farge-endringer i Folke-draktserien — 3 og 30 gr., 1, 1.70 og 10 sch.

100 ÅR

Blant de 100 år gamle frimerker vi hitil — i de siste ti år — har passert, er det jo mange framtreddende klassikere, men blant disse igjen er New South Wales — Sydney View's 1 d, 2 d og 3 d verdiene i fremste rekke. Ved siden av å være sjelden, er denne serie utførlig studert både med hensyn til trykning, typer og platinering. I Stanley Gibbons katalog er der en detaljert ansettelse av priser, og disse er høye. I dag — 100 år etter utgivelsen — er de omtrent uvurderlige i det en kaller luksusstykker.

Det var kolonien New South Wales som i 1840-årene ønsket egne frimerker. Mens moderlandet — Storbritannia — hadde dronning Victoria's bilde på sine frimerker, valgte New South Wales et motiv som forestiller hovedstaden Sydney's havn og denne bys handel.

«Hun er ikke vakker, men hun er sjelden,» var en replikk jeg i min ungdom hørte på teatret — og den passer her. Dertil kommer at et friskt, klart «Sydney View» er sjelden å se. Fargenyanser i overflod. Det er hjemmelagede frimerker, det kan en tydelig se.

Her er tre frimerker og hver verdi har sin egen gravør over samme motiv. Forbruket, som var begrenset til innlandet, har antagelig ikke vært stort. Trykningen og platene var mindreverdige, hvilket nok skyldes at New South Wales lå på den annen side av jordkloden, at forholdene var små og håndverket lite utviklet. Postverket har vel også tatt prishensyn.

I tidligere år mentes at «Sydney View» frimerkene utkom i 1849, men i dag er utgivelsesdagen satt til den 1ste januar 1850.

Foruten de nevnte tre verdier finnes en essay av 4 d. Dette skyldes visstnok at de postsatser som ble offentliggjort i desember 1849 var: Lokal- eller bypost

hadde 1 d i porto for $\frac{1}{2}$ ounce, 2 d for 1 ounce og 4 d for 2 ounce. For innenlandsk post var portoen 2 d for $\frac{1}{2}$ ounce og 4 d for 1 ounce.

Hvorfor der nå kom et 3 d frimerke og intet 4 d, har jeg ikke sett forklart.

1 d rød i nyanser fra teglrød til brunrød.

Hvem som ga utkastet vites ikke, men dette 1 d frimerke ble gravert av Robert Clayton, Sydney. Dette var plate I. Plate II som ble utsendt i august 1850, er en oppgraving av plate I utført av H. C. Jervis. Den vesentligste forskjell mellom de to plater er at den første har en himmel uten skyer, mens plate II har fått skyer på himmelen.

Platen til 1 d verdien besto av 25 — 5 x 5 — frimerker. Hvert frimerke har sine kjennetegn. Papiret som ble benyttet til samtlige verdier, varierer fra bløtt til hardt. Det finnes i gullig og gråblå toner, samt på ribbet papir, hvilket er den sjeldneste papirsort. Frimerkene er utagget. På enkelte merker — men sjelden — finnes deler av et vannmerket papir, idet papir med et privat vannmerke har vært benyttet.

2 d i gråblå, blå, ultramarin og prøissisk blå fargenyanser.

Denne verdi ble gravert av John Carmichael. Dette kun for plate I's vedkommende, da H. C. Jervis oppgraverte 2 d platen fire ganger. Bildet er her mindre og har i underkant av sirkelen et skjell. Dette skjell varierer i de fem plater og er de forskjellige platers beste kjennetegn.

Denne verdis plater var på 24 — 2 horisontale rader à 12 — frimerker.

3 d i gulgrønn, grønn, emerald og myrtegrønn fargenyanser.

Her er kun én plate, gravert av H. C. Jervis. Platen består av 25 — 5 x 5 — frimerker.

Utenom type, papir og fargeforskjelligheter har denne New South Wales 100-årige frimerkeutgave ingen varianter.

Vi benytter anledningen til å ønske New South Wales og de australske samlere til lykke med jubileet. Ikke alene dette, men alle av de eldre «australere» er av største verdi for alle samlere og har gitt mange av oss stor glede i årenes løp.

A. O.

Falklandsøyene og biland.

Av Eug. Hanssen.

Britiske kolonier har som bekjent alltid vært et populært og interessant samlersområde med rik anledning til å spesialisere. Den største vanskelighet må vel sies å være at de fleste kolonier har en eller flere av de store «bomber», som bare de pengesterke samlere har anledning til å sikre seg.

Når Falklandsøyene i den senere tid øyensynlig er kommet så i skuddet, skyldes det vel delvis at de fleste med litt tålmodighet vil ha utsikt til å skaffe seg en noenlunde komplett samling — i ethvert fall bygd på de vanlige katalognummer. Falkland kom sent i gang med ordinære frimerker. De første Victoria-merker kom først ut i 1878, og disse var i motiv og utførelse så vellykket at merkene den dag i dag anses som noe nær det perfekte. Det ville falle for langt i denne artikkel å behandle de senere utgaver inngående, men felles for de fleste er fortsatt motivvalgene og de harmoniske fargekombinasjoner, som særlig gjør seg gjeldende i jubileumsserien fra 1933 og de nå kurerende merker.

Av forskjellige årsaker er Falkland-merkene blitt et høyst aktuelt studiefelt. I første rekke skyldes det den opprinnelig meget sparsomme postforbindelse med moderlandet, men også at man i alle år inntil siste krig benyttet de samme merker også i bilandene, Syd Georgia, Syd Shetland, Syd Orkenøyene og Grahams land, den såkalte Falkland-sektor. Avstanden mellom disse landgrupper betyr flere dagsreiser, og bortsett fra Syd Georgia og delvis Syd Shetland, kan man vel egentlig ikke snakke om regulær postgang.

Dette har ført til at man i knipetak har måttet benytte seg av mer eller mindre offisielle provisorier, og det er vesentlig disse vi skal se litt på. De første Victoria-merker omfattet bare 4 verdier. $\frac{1}{2}$ d. og $2\frac{1}{2}$ d. manglet, og da utenlandsportoen ble fastsatt til $2\frac{1}{2}$ d., måtte man i åttiårene avhjelpe mangelen på den enkle måte at 1 d. merker ble halvert diagonalt. Den vanlige frankering fra den tid er derfor at brevene er forsynt med to 1 d. merker kombinert med det ovenfor

$\frac{1}{2}$ d. på 1 d. halvert
og $2\frac{1}{2}$ d. på 2 d.

nevnte halverte av samme utgave. I 1891 gikk man et skritt videre, idet de halverte merker da ble overtrykt $\frac{1}{2}$ d., og denne prosess har resultert i mange variasjoner med dobbelt overtrykk, overtrykte men ikke halverte eksemplarer, omvendt påtrykk og liknende. Når så disse igjen forekommer i forskjellige farger og vannmerkestillinger, så sier det seg selv, at det er mange muligheter for spesialistene.

Av Kong Georg merkene (1921/25) er $2\frac{1}{2}$ d. kjent, derimot tror jeg det er få som er oppmerksom på at også 6 d. forekommer halvert på brev. Begge disse provisorier stammer fra Syd Georgia, hvor man i knipetak og mangel på frimerker flere ganger har dekket behovet ved provisoriske tiltak.

Den mest kjente av disse provisorier er selvfølgelig $2\frac{1}{2}$ d. overstemplet på 2 d. fra 1928. Forsyningsbåten fra Falkland til Syd Georgia var blitt forsinket, og da en transportbåt skulle gå til Europa, raket man opp for de ordinære merker. Magistraten, som også er postmester, på Syd Georgia valgte da den utvei, at han fikk laget et stempel og kunne ved hjelp av dette overtrykke de vanlige 2 d. merker til $2\frac{1}{2}$ d. verdien.

Dette stempel ble laget av en blikkenslager fra Tønsberg, som på den tid var mekaniker på en av stasjonene på Syd Georgia, og han ante nok ikke dengang at det lille metall-stempel skulle bety fri-

merkeobjekter, som i dag har en verdi av vel kr. 400.— pr. stykk. Jeg har for øvrig selv snakket med en hvalfangstbestyrer, som hadde vært behjelpelig med å trykke over arkene. — Opplagets korrekte størrelse vet man ikke med nøyaktighet, men man regner med at det opprinnelige tall dreier seg om ca. 1300—1400 eksemplarer.

Av disse antas det at omkring halvparten er benyttet postalt eller avstemplet på bestilling av handlere, som hadde fått nyss om denne nyhet fra Syd Georgia. Man må regne med at en vesentlig del av de brukte merker er sendt på brev fra hvalfangere hjem til Norge, men altfor få har nok vært oppmerksom på at disse provisoriske merker bare på veien oppover til Norge var steget noen tusen prosent.

— — —

Som man vet har Argentina aldri villet anerkjenne Englands overhøyhet over Falkland og bilandene. I en rekke år har Argentina for øvrig hatt et par meteorologiske stasjoner i disse farvann, bl. a. i Deception Bay på Syd Shetland og en på Syd Orkenøyene. Under den siste krig — i 1942 — feiret argentinerne opprettelsen av eget Argentinsk postkontor på Syd Orkenøyene, med argentinske frimerker og spesialstempler, som fortalte at det her dreiet seg om verdens sørligste postkontor.

Først et par år senere fikk engelskmennene anledning til å ta sine motforholdsregler — utvilsomt en rent politisk manøvre for å manifestere suvereniteten. De gangbare Falkland-merker ble nemlig overtrykt med vedkommende landområdes navn, f. eks. South Georgia, Dependency, og det samme var tilfelle med Syd Shetland, Syd Orkney og Grahams Land.

Disse provisoriske merker er siden avløst av den nå kurserende serie, den såkalte «map» serie, som viser kart av strøket henimot Sydpolen. Serien er felles for de nevnte biland, mens Falkland selv har beholdt den ordinære landskapsserie fra 1937/41. Bilandene sorterer imidlertid fortsatt under guvernøren i Port Stanley, den lille hovedstad på Øst Falkland. —

Går man litt videre i spesialiseringen, vil en samling også kunne omfatte avstemplinger. På selve Falkland finnes det for tiden bare 2 poststeder, nemlig Port Stanley og Fox Bay — en liten havne-

plass. For noen år siden hadde man også et provisorisk postkontor, New Islands på Vest Falkland, som vesentlig var i funksjon når norske hvalfangstekspedisjoner passerte på ned- og opptur fra feltet. Kontoret er nå nedlagt.

Falklands frimerker finnes imidlertid med avstemplinger fra forskjellige kanter av verden, og det skyldes at en hel del av posten fra hvalstasjonene på Syd Georgia kommer opp med transportbåter og hvalbåter. Posten blir da gjerne levert i første ankomsthavn, og i dette utvalg er selvfølgelig også norske postavstemplinger godt representert — først og fremst hvalfangerbyene Tønsberg og Sandefjord. Ja, jeg har til og med avstempling — jernbanestemplet Oslo—Ed, men det er vel en eller annen hjemvendt hvalfanger som har fungert som postordonnans. I tillegg til disse mer alminnelige foreteelser har vi så også noen ettertraktete spesialstempler fra selve Falkland-sektoren. I den første hvalfangertid på Syd Georgia forekom det at man hadde et lite Syd Georgia stempel rett under merket, og den første post fra Syd Shetland hadde leilighetsvis en overstempling «Port Foster», hvor enkelte hvalkokerier hadde sin base, og fra samme sted stammer også det ovale poststempel «Deception Island».

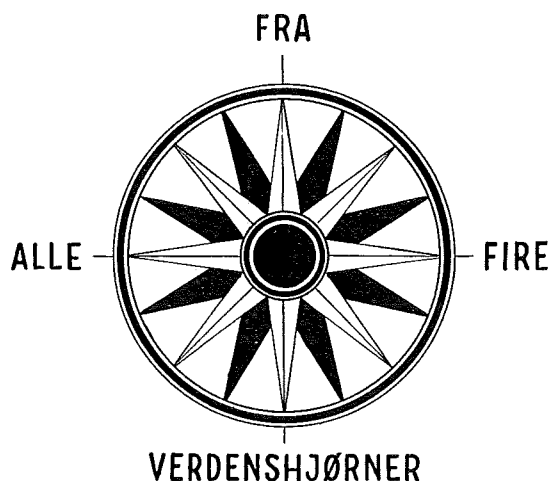
Det er som man vil forstå mange muligheter for variasjon, hvis man går inn for det, og i denne artikkel har jeg nevnt en del av de vesentligste.

The Royal Philatelic Society, London.

Denne klubb har to klasser av medlemmer, — de alminnelige og så de såkalte «fellows». Etter hvert som årene går, rykker man opp til «fellow», men antallet må aldri overstige 400. Klubben har imidlertid nå besluttet — antagelig på grunn av utstillingen i London — å øke tallet til 450 og at de nye 50 skal kunne utnevnes uten hensyn til «ansiennitet».

Vi får nettopp meddelelse om at et par av klubbens norske medlemmer ved dette høve er utnevnt til «fellows», nemlig forbundets president, skipsreder F. Walter Johannesen, og formannen i Oslo Filatelistklubb, kunsthandler Arnstein Berntsen.

Til begge sender vi de hjerteligste lykkønskninger.

Det svenske Postmuseums store donator, direktør Hans Lagerlöff, fylte den 29. mars 70 år. I den anledning ble han tildelt foreningen Postmusei Vänners medalje i gull. Det er første gang denne medalje utdeles.

I en artikkel i «Den danske Filatelist» antydes at den store utstilling i København i 1951 i anledning av de danske frimerkers 100 års jubileum, bare skal omfatte samlinger av danske frimerker tilhørende danske og utenlandske samlere.

I «Frimærke Nyt»s aprilnummer finnes en avbildning av en del av et ark 5 øre Frederik VIII utagget. Det er i alt en 15-blokk, fire 4-blokker, en 3-strip, ett par og ett enkelt merke, i alt 37 merker. Dette merke har fra tid til annen vært omtalt i den filatelistiske presse og man trodde merkene var et gjenkjøp fra Sambandsstatene. Georges Madelung opplyser at dette ikke er tilfelle og at merkene hele tiden har vært i Danmark. De fleste blokker er allerede solgt, men Magasin du Nord averterer et par, og en 4-blokk til henholdsvis kr. 2000.— og kr. 4000.—. Man fristes bare til å spørre: Hvor er resten av arket?

Politiet i Göteborg har arrestert «frimerkehandler» Elov Larsson for forsøk på å omsette forfalskede 3 og 24 skilling. Under forhørene kom det fram at han også hadde forsøkt å omsette falske 3 skill. gule og at han i et par tilfelle virkelig har solgt falske svenske skillingsmerker. Merkene stammer alle fra de Sperati. Alle som får tilbud på klassiske merker bør få merkene undersøkt av eksperter før kjøp.

Det er i år 150 år siden Washington D.C. ble hovedstaden i Sambandsstatene. I den anledning vil det bli utgitt 4 minnefrimerker. Enn

videre vil det bli utgitt frimerker til minne om Californias opptagelse som stat i Unionen, Vestens pionerer, Boy Scout-bevegelsen og jernbaneingeniørene.

Fra 4. til 14. oktober i år vil det i Melbourne bli holdt en stor frimerkeutstilling: The Australian National Philatelic Exhibition — ANPEX.

Den britiske regjering har besluttet å åpne et kontor i Washington for salg av engelske kolonimerker til amerikanske samlere.

«The Stamp Magazine» meddeler at nye 2½ d. og 3 d. merker vil bli utgitt i anledning av «The Festival of Britain» i 1951. Et forslag om å tegne om de nåværende 2/6, 5/—, 10/— og 1 £ merker skal også være godtatt av den engelske konge.

Det første av de 4 merker som utgis i anledning av byen Washingtons 150 års jubileum, kom den 20. april. Det er et 3 cent merke i blå farge. Første trykning er på 125 millioner. På merket er avbildet den frihetsstatue som står på toppen av Capitol, hvor den ble anbrakt den 2. desember 1863. Statuen er laget av den amerikanske billedhogger Thomas Crawford (1814—1857). Han laget den i sitt studio i Rom, men døde før den ble støpt i bronse.

Meddelelser fra Postverket

I tiden 15. april til 14. mai 1950 vil Oslo Postkontor bruke en reklamehylse i stemplingsmaskinene med følgende tekst: «Vis friluftskultur» — «Vern naturen».

I tiden 24. april—9. juni vil Steinkjer Postkontor bruke en reklamehylse i stemplingsmaskinen med følgende tekst: «Fylkesutstillinga 17. juni—9. juli».

Den 15. mai vil der på Akershus slott bli opprettet et brevhus som vil være i virksomhet til 15. september. Brevhuset vil benytte et stempel med navn: «Akershus Slott».

25 : 20 øre Løve.

Etter at Poststyret krevde innlevert det tidligere omskrevne ark fra Stavanger, trodde jeg ikke jeg skulle få høre om flere rariteter angående dette merke. Men det var nok feil. For en tid siden fikk jeg et brev fra sivilingeniør Thorstein Carlsen, Mosjøen, som sendte meg det ovenfor avbildede merke. Små variasjoner i overtrykkets plasing har vært kjent, men i dette tilfelle foreligger det en så kraftig forskyvning, både til venstre og oppover, at overtrykket er kommet midt på løven. Det er all sannsynlighet for at et helt ark har fått dette forskjøvne påtrykk, men det er ikke godt å vite hvor mange som ennå kan være bevart. Herr Carlsen opplyser at det brev han fikk merket på, var postlagt i Mo i Rana og var fra en av de større forretninger der, som en måtte kunne gå ut fra kjøpte frimerker i hele ark. Postkontoret i Mo i Rana svarer på en henvendelse at ingen kunne huske at det hadde vært noe unormalt med noen av de overstemplete merker. Det blir nå samlerens sak å komme på spor etter de andre merker, og redaktøren vil være takknemlig for å bli holdt underrettet om «jakten»s gang.

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag *omgående*. Referatutdragene må være *kortfattede*, og skal være redaksjonen i hende senest 5. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

NORDENFJELDSKE FILATELISTFORENING

464. møte ble holdt 23. februar på Larssens Hotell. 19 medlemmer og 1 gjest var til stede. — Formannen leste opp et rundskriv fra forbundet angående utlodning av 2 «Specimen»-eksemplarer av Little Norway-merket. Det ble overlatt til viseformannen å ta seg av saken. Fra Bergens F.K. var mottatt klubborganet «B.F.K.-Nytt», og fra Oslo F.K. regnskap og årsberetning for 1949.

— Formannen refererte diverse nyheter, og nye tidsskriftnummer ble sendt rundt. Viseformannen, som nettopp hadde vært i Oslo, overbrakte hilsener fra O.F.K.

Kveldens kåsør var redaktør Jos. Norborg, som ga en meget vektig og interessant framstilling av tonegiganten Johann Sebastian Bach, for hvis dødsdag man i år feirer 200 års jubileum. Samtidig ga herr Norborg på klaver noen prøver på Bachs komposisjoner. Kåseriet og musikkdemonstrasjonene høstet kraftig applaus.

465. møte, 9. mars. Formannen åpnet møtet med å ønske kveldens gjest, ingeniør H. Sverdrup — formann i Drammens F.K. — velkommen til møtet. En rekke brev og nyheter ble deretter referert. Fra Oslo F.K.s bibliotek hadde foreningen mottatt katalog fra utstillingen i Stockholm. Det ble bemerket at forbundet, som sto som arrangør av utstillingen, ikke har sendt katalogen til forbundsklubbene, og heller ikke til medlemmene av forbundsstyret. Ordet ble gitt til Christian August Buchholdt, som fortalte om en juniors inntrykk ved inntreden i seniorforeningen. Det ble en frisk kritikk av de forskjellige grener av forenings virksomhet, blant annet ble styret kritisert for manglende understøttelse av juniorforeningen. Formannen takket for kåseriet og understreket at sunn kritikk var til beste for foreningen. Under ordsiftet som fulgte, fortalte ingeniør Sverdrup om arbeidet i senior- og juniorklubbene i Drammen. Resultatet av ordsiftet var at formannen lovet at styret ville gå inn for å bedre de forholdene som var blitt kritisert.

466. møte, 23. mars. Formann Dircks kåserte om Centraltrykkeriets utgaver 1892—95. Kåseriet ble ledsaget av demonstrasjon av typevarianter og opplatinger. Etter kåseriet fulgte en mindre auksjon. Kjøpmann Brækstad spurte om styret hadde foretatt seg noe mot de uautoriserte handlerne. Viseformannen svarte benektende på dette. Herr Brækstad mente at man til å begynne med ikke burde blande forbundet opp i saken, men søke kontakt med politiet for å komme de uheldige forholdene til livs. *Wilhelm K. Støren.*

NOTODDEN FILATELISTKLUBB

avholdt sitt ordinære årsmøte fredag den 10. mars 1950 i Nasjonalkafeens peisestue.

Klubbens årsberetning og reviderte regnskap for 1949 ble referert ved formannen og godkjent. De etterfølgende valg for 1950 fikk følgende utfall: Formann: innkjøpssjef Bjarne Rasmussen. Varaformann: bademester N. Thvedt. Kasserer:

bokholder P. Johansen. Sekretær: Revisor E. Waaden. Varamenn: politibetjent Sv. Svendsen og bokholder Th. Melfald. Bytteleder og arkivar: bademester N. Thvedt. Revisor: disponent A. Lippestad.

Etter årsmøtet gikk klubbens medlemmer med damer til et hyggelig dekket bord, hvor formannen ønsket velkommen og herr Lippestad holdt en munter tale for damene — som for første gang i klubbens korte historie var til stede. — Etter bordet gikk timene fort med hyggelig frimerkeprat og gjennomsyn av medbrakte samlinger, som også damene fant både interessante og pene.

Bj. Rasmussen.

TROMS FILATELISTKLUBB

Det har ikke vært noen hektisk filatelistisk virksomhet innen Troms Filatelistklubb i løpet av året 1949. Men det har vært arbeid jevnt og sikkert. Selv om ikke møtestatistikken viser like gode tall som før, så vises det likevel veier etter oss. Det er kanskje nok å nevne et navn som Arnold S. Ødegård. Det navnet betyr kanskje litt for noen hver etter de laurbær han hentet hjem fra Paris og Brussel.

De 10 møtene som har vært holdt i årets løp, har som regel hatt et allsidig og godt program, og medlemmene har utvilsomt hygget seg. En kan nevne tre foredrag som fanget stor interesse. Norgeseksperter A. S. Ødegård holdt et foredrag med en kritisk gjennomgåelse av Norgeskatalogen, og det var både ris og ros han hadde å gi den. Så har Wilhelmssen holdt et foredrag om farger og filateli og et om teksting av samlinger. Ellers har det vært gjettekonkurranser og opplesning, foruten interne klubb saker.

Klubbens meddelelsesblad er gått over til trykt form, men det resulterte i at vi støtte på den store bøynen, trykkerivansk.

Det er i løpet av året opptatt 5 utenbys medlemmer og 1 utenlandsk, mens det har vært en avgang på 2 innenbys. Til gjengjeld var det veldig stor interesse omkring junioravdelingen da den ble rekonstituert etter 5 års taushet. Det meldte seg med en gang 23 gutter, så der ligger det et stort arbeid og venter.

Troms Filatelistklubb holdt sin 23. generalforsamling mandag 6. mars 1950.

Årsberetning og regnskap ble lagt fram og godtatt. Etter en del diskusjon ble budsjettet for 1950 vedtatt.

Styret var framkommet med forslag om kontingentforhøyelse på kr. 2.00 for samtlige innenlandske medlemmer. Alle var enig i forhøyelsen, og det ble satt fram forslag om ytterligere forhøyelse. Etter avstemning ble styrets forslag vedtatt.

Valget fikk følgende resultat: Formann: ingeniør M. Stausbøll, gjenvalg. Nestformann: assurrander E. Steenstrup med akklamasjon. 1. sekretær: Kr. Wilhelmssen gjenvalg. med akkl. 2. sekretær: banksjef H. D. Johansen gjenvalg. med akkl. Kasserer: lensmannsfullmektig A. S. Ødegård gjenvalg. med akkl. Varamenn: Fagerbakk og Gudmundsen med akkl. Revisorer: Bangsund og Bennum med akkl.

Wilhelmssen, sekr.

OSLO FILATELISTKLUBB

Møte nr. 1280 ble avholdt i forbindelse med den årlige generalforsamling d. 6. mars 1950 kl. 19.30 i Oslo Handelsstands lokaler, under ledelse av formannen — Arnstein Berntsen. Til stede var 49 medlemmer og 1 gjest. — Referat fra forrige møte ble lest opp og vedtatt.

Møtet ble utsatt og man gikk over til generalforsamlingen. Etter forslag av Rådets nestfor-

mann ble Thune-Larsen valgt til dirigent med akklamasjon.

Dirigenten refererte statuttens bestemmelser angående innkallelse til generalforsamling, stemmerett m. m. og erklærte generalforsamlingen for lovlig satt.

Formannen leste styrets årsberetning, som ga et godt bilde av klubbens liv i det forløpne år og ble enstemmig besluttet vedlagt protokollen.

Gevinst- og tapskonto og status pr. 31/12 1949, Revisors innberetning og Rådets uttalelse ble lest opp og vedtatt, og styret meddelt ansvarsfrihet for regnskapet etterat formannen hadde redegjort nærmere for et par av postene i regnskapet. Styrets forslag til anvendelse av overskuddet ble godtatt uten innvendinger.

Budsjettforslaget for 1950 ble lest opp og gjenomgått. Francke nevnte at det neste år kom et tillegg i forsikring med kr. 200.00. Formannen ville føre dette beløp på diverse utgifter, det var et krav fra krigsårene på kr. 400.00 fra Krigsskadetrygden som senere er blitt redusert til kr. 200.00. Budsjettforslaget ble godtatt uten endringer.

Formannen ville gjøre medlemmene oppmerksom på at klubben har fått henvendelse fra myndighetene angående engangsskatt, dog har man ikke fått noe krav, men det kan komme. Styret vil i så fall søke juridisk bistand.

Formannen takket revisor Nygaard for godt utført arbeid.

Man gikk så over til valgene. Formannen, Arnstein Berntsen, ble gjenvalgt med 42 stemmer. De 2 styremedlemmer Holtan og Trøsvik ble gjenvalgt med henholdsvis 42 og 41 stemmer. Som varamenn ble valgt Grøntvedt med 40 stemmer, Hangeraa 39 og Olai Olsen og Per Widerøe hver med 37 stemmer. Revisor Nygaard ble gjenvalgt og hans honorar ble fastsatt til kr. 200.00. Styret blir således: Arnstein Berntsen, formann, med Tor Holtan, A. Trøsvik, W. Ulleberg og J. Stousland som styremedlemmer og Bj. Grøntvedt, Kr. Hangeraa, Olai Olsen og Per Widerøe som varamenn.

I Rådet ble de 3 medlemmer gjenvalgt: Rosenhavn 40 stemmer, Stensdal 40 og Aarøe 39 stemmer. Som nytt medlem i Rådet etter Alf G. Johnsen død ble Tørjesen valgt med 36 stemmer. Som varamenn ble valgt: Thune-Larsen 34 stemmer og Sanness og Matfeld 32 stemmer hver. — Rådet blir således: M. C. Rosenhavn, Per Gellein, I. I. Jacobsen, Vilh. Aarøe, Jarle O. Stensdal, Jorulf G. Jensen og Oswald Tørjesen, samt følgende varamenn: Dan Thune-Larsen, Stian Sanness og Hans E. Matfeld.

Det ble enstemmig vedtatt at klubben skulle yte Forbundets Reisefordelingskasse kr. 0.50 pr. medlem pr. år for 3-årsperioden 1949/52 vedrørende landsmøtene. — Aarøe ville gjerne vite hvorledes fordelingen skulle foregå. F. C. Svendsen meddelte at alle Forbundsklubbene er med på reisetilskuddet, og at klubbene ville få refundert alle reiseutgifter utover et fastsatt beløp pr. representant. Dirigenten sa at man kunne gå ut fra at Forbundet ville fordele dette på beste måte.

Vedrørende bevilgning til den internasjonale utstilling i London 1950 har styret foreslått å gi en gullmedalje til en pris av ca. £ 17-0-0. Jacobsen foreslo at man skulle gi noe i emalje som var mer typisk norsk, men formannen mente det var svært lite man fikk for et tilsvarende beløp.

Stensdal foreslo at man burde gi 1 sats medaljer til kr. 550.00, og dette forslag ble varmt støttet av mange medlemmer og ble enstemmig vedtatt. Dirigenten erklærte deretter generalforsamlingen for hevet, og man gikk over til ordinært møte.

Formannen takket medlemmene for tilliten som var vist hele styret og håpet på et godt samarbeid i 1950. Han anmodet medlemmene om å komme med gode forslag til klubbens beste. — Under sterk applaus takket formannen Thune-Larsen for den gode ledelse av generalforsamlingen.

Jacobsen takket styret for det arbeid som det hadde utført; det er et anselig arbeid styret har for klubben nå, og han ba medlemmene være med på en velfortjent applaus for styret.

Møtet ble hevet kl. 22.10.

Hein Torgersen.

Møte nr. 1281 ble holdt mandag 20. mars 1950 i Oslo Handelsstand under ledelse av formannen, kunsthändler Arnstein Berntsen. Til stede var 55 medlemmer og 4 gjester.

Styret har holdt konstituerende møte med følgende valg: Nestformann: Tor Holtan. Kasserer: Sv. Chr. Francke. Bibliotekar: W. Ulleberg. Styrets sekretær: Tor Holtan. Styrrer av type/falsifikatsamlingen: D. Thune-Larsen. Kontaktmenn for nye medlemmer: Fru Langeborg og Bj. Grøntvedt. Leder av gratislotteriet: Vilh. Aarøe. Klubb-afteutvalg: Bj. Grøntvedt og A. Trøsvik. Medlemmer av komiteen for Anderssen-Dethloff-medaljen: A. Trøsvik og Tor Holtan. Ny Stormester i Det Gyldne Posthorn: Arkitekt Hoel. 20 medlemmer for takst og bistand ved salg av avdøde medlemmers samlinger: Gjenvalg: Stian Sanness, Helge Reff, D. Thune-Larsen, A. Berntsen, I. I. Jacobsen, N. Bungard, Carl Pihl, Erling Berg, E. Florelus, Carl J. Norbye, Per Gellein, Ralf R. Ruud, A. Trøsvik, Jarle O. Stensdal, M. Tølsby og T. Kvale. Nyvalg: Tor Holtan, Aage Biering, Omar Eliassen og Kr. Hangeraas. Styrets referent: Per Widerøe.

Aftenens hovedprogram var et kåseri av Dan Thune-Larsen: «Samleområder og måter å samle på. Skal vi erklære velgjørenhetsmerkene krig?» Foredragsholderen innledet med en del av sine erfaringer fra begynnelsen som frimerkesamler i 8-årsalderen, kom over på vanskelighetene ved en verdenssamling og oppstilte sitt forslag til valg av samleområder:

- 1) Spesialsamling av ett eller flere land.
- 2) Halvspesialsamling av ett eller flere land.
- 3) Samling av flere land eller grupper av land, helt etter ønske uten hensyn til andre, eventuelt temasamling eller kulturelle samlinger.

Thune-Larsen uttalte sin skuffelse over at det var så forholdsvis få samlere i Norge som virkelig kjente de norske frimerker.

I den siste del av sitt kåseri uttalte han at han syntes det var noe urovekkende i å gi penger til forskjellige formål i utlandet som er samleren fullstendig likegyldig, ved å kjøpe velgjørenhetsmerker fra disse land. Han regnet opp en rekke formål som han derved hadde støttet og som ved en slik oppramsing virket rent latterlig. Thune-Larsen reagerte ikke så sterkt over utgivelsen av slike merker i Norge før han begynte å legge merke til utglidningen i utlandet, men fant det vanskelig å trekke grensen for hva som var riktig og bra. Han foreslo at tilleggs-

merkene ble skilt ut i egne grupper i katalogene, også i Norgeskatalogen, fordi det er vanskelig å slutte samlingen av slike merker når de står oppført med hovednummer blant de øvrige merker. Den største vanskelighet herved er imidlertid at katalogene utgis av handlerne, som naturligvis også har interesse av å handle med tilleggsmerker. Det er jo meningsløst at samlerne, bare fordi de har en hobby, skal beskattes til inntekt for diverse formål.

Formannen takket for det gode og interessante kåseri, som høstet et velfortjent bifall. Deretter fulgte en diskusjon om spørsmålet: Skal man erklære velgjørenhetsmerkene krig? — en diskusjon som mange av medlemmene deltok i.

Formannen foreslo så prøvevotering over følgende forslag: Bør merker med tilleggsverdi settes opp i egne avdelinger i katalogene? 28 stemte for og 19 mot. — Bør man i det hele tatt gå mot tilleggsmerker for fremtiden? 36 stemmer for og 7 mot.

Møtet ble hevet kl. 22.

Per Widerøe.

ARBEIDERNE FILATELISTKLUBB

Møte nr. 353. Formannen, E. Sando, åpnet møtet med å ønske herr F. C. Svendsen jr. fra filatelistklubben i Bergen velkommen. Denne fortalte om sitt virke innen forbundet og i Bergens Filatelistklub. Etterpå da bordene var ordnet, tok herr Svendsen fram noe av sin samling og begynte sitt foredrag om de eldste franske frimerker. Formannen takket for det interessante foredrag og framvisningen. — Som avslutning på kvelden ble det arrangert en liten pølsefest. Under festen rettet F. C. Svendsen en tale til klubben og de to tilstedeværende damer. Han beklaget bl. a. at det var så få kvinnelige samlere, og mente at nettopp kvinnene hadde handlag for vår hobby.

G. Riis.

BERGENS FILATELIST-KLUBB

holdt møte nr. 361 den 16. mars 1950 i «Den Gode Hensigt» under ledelse av formannen, F. C. Svendsen jr. 44 medlemmer var til stede.

Formannen refererte fra sin foredragsturné til Oslo og Drammen. Bl. a. opplyste han at den nye Norgeskatalogen ville komme omkring 1. desember. Videre at Oslo Filatelistklubb utvidet sitt bibliotek betydelig og at det sikkert var adgang for alle medlemmer tilsluttet forbundet å benytte seg av O.F.K.s bibliotek.

Walter-Johannessen meddelte at forbundet hadde vært inne på tanken å la forarbeide en nål som viste at man var medlem av Norsk Filatelist Forbund. Forslaget hadde vært drøftet i forskjellige klubber, og det synes å være stemning for anskaffelse av et sådant merke. Det ville bli forbundets merke som benyttes. Han forespurte hvorledes vår klubb stilte seg til saken. — Der var ingen som hadde noe å innvende mot forsla-

get. Falck Jørgensen mente at man kanskje med en gang burde gå et skritt videre og få et merke som internasjonalt viste at man var filatelist og medlem av F.I.P.

Redaktøren av B.F.K.-Nytt hadde annonsert en tippekonskurranse hvor det gjaldt å tippe hvor mange møter bestemann hadde møtt på av klubbens samtlige 358 møter pr. 31/12 1949. Konkurransen ble vunnet av Flood, som tippet helt riktig 319. Det var Lindén som hadde det beste framnøtte med dette imponerende resultat.

Aftenens kårer var Walter-Johannessen, som demonstrerte sin samling: Norge på hele brev og Norge Skilling Posthorn — den samling han hadde deltatt med på Den Norske Frimerkeutstilling i Stockholm.

Etter aftens hadde arkitekt Schou ordet og anbefalte idéen om et såkalt «mellomliggende møte» og henstilte til styret å ta spørsmålet opp til drøftelse.

Senere ble Otto Maalstads samling fra Stockholmsutstillingen: Motiver på Norges frimerker, sendt rundt, og den vakte beundring.

Ellers bød møtet på filatelistisk gjettekonskurranse; 12 spørsmål til skriftlig besvarelse.

De innkomne blad til konkurransen «Mine 5 peneste albumblad» ble utstilt til medlemmenes bedømmelse. Konkurransen ble vunnet av Sig. Pedersen for sine blad fra sin Danzig-samling.

Møtet fortsatte med kameratslig samvær og byttevirksomhet til sent på aftenen.

Erik Wiborg.

TØNSBERG FILATELISTKLUBB

holdt generalforsamling den 2. mars i Hotell Klubben, Tønsberg — ledet av formannen, H. Wedel Jarlsberg.

Av årsberetningen framgikk det at det forløpne år har vist en jevn og god framgang for klubben. Medlemstallet utgjør

65, hvorav 55 A- og 10 B-medlemmer. Det er stadig tilgang på nye medlemmer, og det ser ut til at interessen for frimerker og filateli er stor og økende her i vårt distrikt. Vi har hatt flere gode foredragsholdere i den forløpne sesong, og medlemsmøtene har vært meget godt besøkt. To av våre medlemmer, Eugen Hanssen og M. Hauge, var i 1949 representert på flere internasjonale utstillinger og høstet velfortjent anerkjennelse og premier for sine vakre samlinger.

Regnskapene for det forløpne år viste at klubben har en nettoformue på kr. 1 469.34, og at bytteforsanderen har hatt en brutto-omsetning på kr. 1 590.14. Både kasserer og bytteforstander fikk decharge for sine regnskaper og takk for godt utført arbeid.

Det gamle styre som besto av: H. Wedel Jarlsberg, formann, M. Hauge, nestformann, Kaare Johnsen, kasserer, Bj. Herlin og H. Klemmetsby, ble gjenvalgt med unntagelse av at bokhandler Ivar Kjelberg gikk inn som ny kasserer i stedet for Kaare Johnsen, idet denne siste som ansatt i skattevesenet ville få hendene mer enn fulle der i tiden framover. Til varamenn for styret gjenvalgte doktor Alf Blegraff og Trygve Kopstad, likeledes bytteforstanderen Fr. Normann Dahl og de 2 revisorer: Sølver Laahne og Nils Ranem.

Under Eventuelt kom formannen inn på klubbens 25-årsjubileum til høsten og brakte på bane

spørsmålet om å oppnevne en arrangementskomité. Etter en del diskusjon ble man enig om å overlate til styret å ordne en eventuell fest på beste måte, og om nødvendig supplere seg med ett eller flere av klubbens medlemmer.

Som nytt medlem ble opptatt Sigurd Bratvold, Tønsberg.

Formannen takket til slutt for den tillit som var vist ved å gjenvelge ham som formann, og erklærte generalforsamlingen for hevet.

Bj. Herlin.

Tønsberg Filatelistklubb holdt sitt 229. medlemsmøte i Kaffistova, Tønsberg, onsdag den 22. mars, med besøk av 15 medlemmer og 1 kvinnelig gjest.

Formannen, H. Wedel Jarlsberg, refererte en del innkomne sirkulærer og holdt deretter et kåseri om Sveits' frimerker. Man var på et tidligere medlemsmøte blitt enig om at medlemmene etter tur skulle holde et kåseri om et filatelistisk emne, og formannen var altså førstemann på skansen. Han fortalte livfullt og interessant om de sveitsiske frimerker og om de viktigste motiver som var benyttet på de forskjellige utgaver nedigjennom tidene, og viste etterpå fram sin anselige samling av landets merker.

Med Sig. Løkeberg som auksjonarius ble det så holdt en rask liten auksjon til inntekt for jubileumsfondet. Budene falt raskt og villig på de innkomne gave-objekter, og det kom inn i alt kr. 64.50.

Etterat kretssekretær Ragnar Gunnestad, Slagen, var innvotert som nytt medlem, ble møtet hevet, og medlemmene hygget seg en stund utover kvelden med bytting og faglig diskusjon.

Bj. Herlin.

KRISTIANSANDS FILATELISTKLUBB

Generalforsamling og møte nr. 297 ble holdt på Central Hospits tirsdag 21. februar 1950, under ledelse av formannen, Hilmar Nilssen. — Der var 28 medlemmer til stede.

Formannen ønsket de fram-møtte velkommen og holdt så en minnetale over O. M. O. Høiklev, som var avgått

ved døden etter et kort sykeleie, og lyste fred over hans minne. Denne påhørte forsamlingen stående.

Deretter ble generalforsamlingens dagsorden opplest, og da ingen hadde noe å bemerke til generalforsamlingens lovligheit, erklærte formannen den for satt. Samtidig ga han i en liten tale en oversikt over klubbens virksomhet og uttrykte ønsket om at vi fortsatt måtte arbeide med framgang.

Han ga så ordet til sekretæren, som leste årsberetningen. Denne ble godkjent uten bemerkninger.

Kassereren fremla klubbens hovedregnskap samt regnskap for fondene. Disse ble også godkjent, og kassereren ble gitt decharge.

Man gikk så over til å behandle styrets budsjettforslag, som ble fremlagt ved formannen. Også dette ble godkjent.

Huskomiteens sekretær, P. Munksgaard, fikk deretter ordet og leste Huskomiteens årsberetning. Av denne fremgikk at komiteen hadde hatt

et godt år og hadde et overskudd stort kr. 1218.46. Regnskapet ble deretter fremlagt ved komiteens kasserer, M. Berg Thomassen, og ble godkjent samtidig som kassereren ble gitt decharge.

Formannen takket komiteen for det utmerkede arbeid, og så gikk man over til valg på nytt styre. Dette resulterte i at Sigurd B. Johnsen ble valgt til ny formann med 25 stemmer. Joh. D. Behrens ble enstemmig valgt til viseformann, og til kasserer ble valgt Eivind Wirsching med 17 stemmer. Til annensekretær ble valgt Thorbjørn Jensen med 21 stemmer. Suppleantene P. Munksgaard og Caspar von Cappelen Smith ble gjenvalgt enstemmig. Det samme gjaldt bibliotekaren J. I. Hansen. Endelig ble også Huskomiteen, bestående av P. Munksgaard, P. Th. Lund og M. Berg Thomassen, gjenvalgt.

Sigurd B. Johnsen slo til lyd for at man i løpet av året burde avholde en ny frimerkeutstilling, og framsatte forslag om at generalforsamlingen ga styret fullmakt til å undersøke mulighetene for avholdelse av en utstilling til høsten og å framlegge resultatet herav snarest, senest innen utgangen av april måned, slik at saken kan realitetsbehandles før møtesesongens slutt. Generalforsamlingen ga enstemmig en slik fullmakt til styret.

Man var så ferdig med generalforsamlingen og gikk over til den mer selskapelige del av programmet. I salongene ble der servert kaffe, smørbrød og kaker, som smakte utmerket. Mens man hygget seg her, grep Hilmar Nilssen ordet og takket for det utmerkede samarbeid som hadde vært i hans formannstid. Han overleverte så formannsklubben til den nyvalgte formann Sigurd B. Johnsen, idet han uttrykte håpet om at også han måtte arbeide under samme hyggelige forhold. Sigurd B. Johnsen takket for den tillit som var vist ham ved å velge ham til formann, og han håpet på fortsatt framgang for klubben.

Deretter fikk man litt underholdning ved Thorbjørn Jensen, som leste noen dikt han hadde skrevet. For disse fikk han kraftig applaus av forsamlingen. — Til slutt ble der foretatt trekning av gevinstene i gratislotteriet. Der var ca. 30 gevinster, som tilfalt de heldige vinnere.

Salgslederen la frammet programmet slutt. Møtet hevet kl. 23.30.

O. Jarl Hansen.

Møte nr. 298 ble holdt på Central Hospits tirsdag 7. mars 1950 under ledelse av den nye formann, Sigurd B. Johnsen. Der var frammøtt 15 medlemmer.

Formannen ønsket medlemmene velkommen og ga ordet til sekretæren som leste referat fra de 2 foregående møter og generalforsamlingen. Deretter refererte formannen et par sirkulærer fra Norsk Filatelistforbund. Likeledes anmeldte han en del nye nr. av tidsskriftene og en bok innkjøpt til biblioteket: «Frimärken lätt och lekande».

I anledning av at klubben 25. april ville avholde sitt 300. møte, meddelte han at styret hadde besluttet å avholde en enkel middag på Hotell Astoria.

Under Eventuelt minte formannen om den påtenkte utstilling til høsten og opplyste at styret i nærmeste framtid ville sende sirkulære til med-

lemmene herom. — Etter en auksjon framviste Georg Dahl en nydelig samling fra Tana-Touva.

Møtet ble hevet kl. 22.

O. Jarl Hansen.

Styremøte ble holdt tirsdag 28. mars 1950. Til behandling forelå en frimerkeombyttingsaffære, idet der var foretatt ombytting av et merke i et utvalg som var utsendt av Huskomiteen. Utvalget hadde sirkulert i Mandal, Flekkefjord og Farsund, og Huskomiteen hadde foretatt et omfattende etterforskningsarbeid. Herr M. Berg Thomassen redegjorde herfor, og meddelte at man nå hadde funnet den skyldige, som hadde avlagt full tilståelse. Det viste seg å være Kr. Kristiansen, Kjørrefjord pr. Farsund. Da saken dermed var fullt oppklart, gjorde styret følgende enstemmige vedtak: Kr. Kristiansen, Kjørrefjord, ekskluderes som medlem av Kristiansand Filatelistklubb.

O. Jarl Hansen.

Samler-annonser.

PRIS PR. LINJE KR. 0.75, MINIMUM KR. 4.00.

N.F.T. 1949. De burde vel også hatt landsmøtenummeret når De skal binde inn Deres årgang. Fås ennå fra *F. C. Svendsen, Sportsdepotet, Bergen*. Pris kr. 1.20 fritt tilsendt. Send beløpet gjerne i frimerker.

NORSKE FRIMERKER - EKSPERTISE SERVICE

J. Jellestad, J. Moes gt. 6, Bergen

Spesialsamlere NORGE: Nytrykk av meddelelsesblad for «Bytteklub for Spesialsamlere Norge» til salgs i 100 nummererte eksemplarer. Stensilert og utgitt ved Bergen Filatelist-Klub. Kr. 5.00 pr. stk. portofritt. Bestill straks: *F. C. Svendsen, Bergen*.

14 000 Priser er ændrede i AFA Frimærkekatalog 1950 Europæiske Lande fra sidste Aar. Det nye Katalog til n. Kr. 12.80 hæft. eller n. Kr. 14.00 kart. + Porto faas hos Bog- og Frimærkehandlere eller direkte fra *Aarhus Frimærkehandel — Bruunsgd. 33, Aarhus*.

Japan Exchange. Frimerker Specially want. Commemorative. Semipostals and Airs. *Takata Club, Onden, Shibuyku, Tokyo, Japan*.

Norge nr. 1 ubr. u/ gummi til salgs eller byttes med ubr. m. av skil. Oscar ell. våpenutg. 1863 og 67.

Erik Wiborg, Fantofnesset 5, Minde.

Fra vort righoldige Lager af klassiske og moderne Frimærker fra alle AFA Landene ekspederes Ordre efter Katalogets Prisnoteringer. — Til fremskredne Samlere sendes gerne Udvalg i bedre Mærker efter Mancoliste.

Aarhus Frimærkehandel, Bruunsgd. 33, Aarhus.

Norge, helark, ubrukt, selges: 117b - 137 - 138 - 139 - 163 - 184 - 185 - 189 - 190 - 192 - 193 - 194 - 195 - 233 - 234 - 235 - 236 - 254 - 255 - 256 - 257 - 258 - 261 - 262 - 264 - 265 - 267 - 276 - 280 - 282 - 302 - 303 - 304 - 305 - 307 - 308 - 309 - 310 - 314 - 315 - 316 - 317 - 319 - 321 - 322 - 323 - 324 - 325 - 326 - 327 - 328 - 329 - 339 - 340 - 341 - 342 - 345 - 346 - 347 - 348 - 369 - 370. Tilbud til G. Grøntoft, Sand.

Svenska frimärken: Sänd 15:— kr. i obeg. frimärken (höga valörer) så erhålles 300 st. olika, för 11:— kr. 250 st., för 6:— kr. 150 st. Bytesvänner sökes i Norge.

Sven Ohlsson, Laholm (Sverige).

For 4 stk. Internasjonale svarkuponger sender jeg Dem portofritt 100 forskjellige frimerker fra Tyskland etter 1945. — *Konrad Döpke, Berlin, Friedenau, Rubenstr. 72, U.S.A. Sector.*

Fra avd. Siselør Caspersens samlinger er følgende tilsalgs:

1. Norge nr. 32—33—34 samtlige 6 typer av hver. pene merker.
2. Specialsamling Centraltrykkeriets Antikva inneholdende bl. a. 1 eks. av nr. 56 grovtakket. Avstemplet 18/1—94, samt typer, varianter, platefeil og oppgraveringer av nr. 56 og 63 pl. II. Praktsamling.
3. Norge nr. 55. Hel ark.
4. Ca. 500 stk. Norge nr. 4, delvis platet.

Pristilbud bes sendt:

Wilhelm Jenssen. Kallera, Fredrikstad.

AVERTER I TIDSSKRIFTET!

Vi söka

varaktiga och goda förbindelser i Norge, Danmark, Island och Finland.

Vi önska serier, nyheter och paket och kunna ge detsamma från Sverige och Europa. Alla förslag beaktas och besvaras omgående.

Firma FRIMÄRKSNYHETER

Tannefors, Sverige.

TYSKLAND

FORTRYKKS ALBUM

Utgitt av Stenders Forlag (dansk). 106 blad med plass for alle (over 1500) merker 1872—1949. — Ca. 750 illustrasjoner, — dansk og engelsk tekst. Format 26 x 30 cm.

Skrubind, utvendige skruer kr. 24.00

Skrubind, innvendige skruer kr. 29.00

Klembind kr. 37.00

Til salgs i alle frimerkeforretninger.

ALLE NORSKE FRIMERKER

kjøpes kontant. Innkjøpsliste (mars 1950) over brukte og ubrukte frimerker samt førstedagsbrev sendes mot 30 øre i ubrukte frimerker.

ANTON HOLMBOE

Frimerker en gros.

Prof. Dahls gt. 53 B, Oslo. Telef. 55 12 25.

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

Danmark.

Enhver Filatelist maa følge med i Danmarks mest aktuelle og populære Maanedssblad

FRIMÆRKESAMLEREN

Uafhængigt Fagblad for Filateli, — Frederiksborggade 3, København K.

Udgivet af Frederiksberg Frimærke Forening.

Organ for talrige Samlerklubber.

Chefredaktør: Dr. M. Wall.

Udkommer den 15. i hver Maaned (Juli/August som Dobbeltnummer).

Ab.ment 1950 Kr. 7.50 frit tilsendt.

Billig Annoncetarif —
Stor Annoncedel.

Abonnement og Annoncetegning kan i Norge ordnes ved

F. C. S V E N D S E N J R.,
Sportsdepotet — Bergen.

BOKTRYKK

DYPTRYKK

OFFSETTRYKK

BOKBINDERI

KARTONASJEFABRIKK

KONVOLUTTFABRIKK

PAPIRFABRIKK

PAPIR OG KONTORSAKER

EN GROS

FORLAGSVIRKSOMHET

EMIL MOESTUE A/S

Utsalg- og trykksak-kontor:

SKIPPERGATEN 38—40

ENELEVERANDØR AV FRIMERKER TIL DET NORSKE POSTVERK